

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

**6М030100 – ҚҰҚЫҚТАНУ МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША
ПРЕРЕКВИЗИТТЕР
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Қостанай, 2018

Негізгі бөлім

1 Мемлекет және құқық теориясы

Молуль 1 Мемлекет және құқық теориясы

1.1. Мемлекет және құқық теориясы ғылым және оқу пәні ретінде. Мемлекет және құқық теориясының пәні мен әдістері. Мемлекет және құқық теориясы юридикалық ғылымдар жүйесінде.

Мемлекет және құқық теориясының ғылымилық қағидасы.

Мемлекет және құқық теориясының функциялары: зерттеуші – танымдық, бағыттаушы, тәрбиелеуші, болжаушы.

Мемлекет және құқық теориясы курсының жүйесі. Зәңі дүниетаным қалыптасуындағы және кәсіби-заңгерді қалыптастырудағы мемлекет және құқық теориясының ролі. Мемлекет және құқық теориясының фундаментальді және қолданбалы міндеттерінің үйлесуі және олардың өзара толықтырылуы.

Мемлекет және құқық теориясындағы жалпы ғылыми және жеке ғылыми әдістемелердің үйлесімділігі. Салыстырмалы, нақты-әлеуметтік, статистикалық, формальды-заңдылық, кибернетикалық және басқа да жеке әдістер және олардың ғылыми танымдағы ролі.

Мемлекет және құқық теориясында талдау (анализ), сомдау (синтез), индукция, дедукция, болжау (гипотеза) сияқты ғылыми әдістерді қолдану.

Мемлекет және құқық теориясы мен негізгі гуманитарлық ғылымдардың (философия, саясаттану, әлеуметтану, экономиялық теория) өзара қатынасы. Заңтанудың әдістемесін қалыптастыру және дамыту үшін мемлекет және құқық теориясында философия ережелерін қолдану.

Мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды зерттейтін ғылым жүйесіндегі мемлекет және құқық теориясының алатын орны. Мемлекет және құқық теориясы және шетелдердің мемлекет және құқық тарихы, сонымен қатар, Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық тарихымен өзара байланысы. Мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды зерттеудегі тарихи қағидасы. Мемлекет және құқық теориясы мен нақты (соның ішінде салалық) юридикалық пәндер.

Нақты юридикалық ғылымдарды зерттеу және таным қызметтерінің тәжірибелерін жалпылау, сонымен қатар, мемлекеттік-құқықтық даму заңдылығын жеке талдау заңтану саласындағы әдістемелік маңызы бар мемлекет және құқық теориясының жалпы қағидаларының негізі ретінде.

1.2. Қоғам және мемлекет. Қоғамның саяси жүйесіндегі мемлекет.

Мемлекет қоғамның саяси жүйесінің маңызды бөлігі ретінде. Саяси және мемлекеттік-құқықтық институттары, құрылымы, қатынастары; олардың қасиеттері мен белгілерін ажырату қажеттілігі.

Қоғамның саяси жүйесінің құрылымы. Саяси партиялардың, қоғамдық ұйымдардың, жаппай қозғалыстардың саяси жүйедегі алатын орны, олардың мемлекетпен оның органдарымен өзара қатынасы. Мемлекетті басқаруға саяси

партияның қатысу нысандары. Билеуші және оппозициялық партиялар.

Қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының саяси жүйесінің эволюциясы.

1.3. Мемлекет түсінігі, мәні, функциялары. Мемлекеттік билік және мемлекет механизмі.

Мемлекет - саяси, құрылымдық, территориалдық ұйым ретінде, және оның бұқаралық билік, бодандарын территориалық бөлу, аппараты ұстау үшін тұрғындардан салықты жинау тәрізді белгілері мен қасиеттерінің қалыптасуы.

Мемлекеттің пайда болуының негізгі теориялары: патерналистік, теологиялық, келісімдік, күштеу теориясы, табиғи-құқықтық, диалектико-материалдық және т.б. Көрсетілген теориялардың жағымды жақтары мен кемшіліктерін ғылыми бағалау.

Мемлекет адамзаттың жалпы өмір сүруінің ерекше саяси ұйымы ретінде. Мемлекеттің мәні және оның эволюциясы: мемлекет дамуының әртүрлі сатысындағы мемлекетпен шешілетін жалпыәлеуметтік және таптық міндеттері қатынасындағы өзгерістер. Мемлекеттің негізгі ерекше белгілері, олардың басқа қоғамдағы ұйымдардан айырмашылығы. Мемлекеттің қызмет етуіне оның алдында тұрған міндеттері мен мемлекет мәнінің ықпалы. Мемлекет функциялары (қызметтері) ұғымының қалыптасуына деген әр түрлі көзқарастар. Мемлекет функцияларының жіктелуі: ішкі және сыртқы, тұрақты және уақытша, негізгі және негізгі емес.

Қазіргі кезеңдегі мемлекет функцияларының даму эволюциясы. Адам құқықтарын қамтамасыз ету, кепілдік беру және қорғау функциясы- либералды-демократиялық мемлекеттің басты функциясы. Мемлекеттің экономикалық, әлеуметтік және қорғаушылық функцияларының және басқа да мемлекеттермен ынтымақтасуды күшейту функциясының жоғарылау ролі.

Мемлекет функцияларының жүзеге асырылуының құқықтық және ұйымдастырушылық нысандары. Мемлекет функцияларының мазмұны, әрекет ету объектілері және жүзеге асырылу әдістері. Мемлекет функциялаы мен мемлекеттік органдардың функцияларының ара қатынасы.

Қоғамның жаңару, нарықтық қатынасқа өту, әлемдік қауымдастыққа өту кезеңдерінде мемлекет функцияларының дамуы. Мемлекеттік биліктің егеменділігі – мемлекеттің саяси-юридикалық өзіндік сипаты ретінде. Мемлекеттік билік әлеуметтік биліктің түрі ретінде, оның жүзеге асырылу тәсілдері мен нысандары. Құқық мемлекеттік билікті шектеу үшін тиімді тәсіл ретінде және оны соққыға ұшыратпау. Мемлекет бұқаралық-құқықтық қауым ретінде. Мемлекет және мемлекеттілік: шектері мен арақатынасы.

Мемлекет механизмі (аппараты) түсінігі, оның құрылымдық қағидалары және қызмет ету қағидалары: биліктің бөлінуі, демократизм, интернационализм, кәсібилік, заңдылық, тұрғындардың мүдделерін жүзеге асыру.

Мемлекеттік аппараттың кадрлары. Мемлекеттік қызмет институтының дамуы. Мемлекеттік қызметкерлердің саяси және әкімшілік болып бөлінуі, олардың мәртебелерінің айырмашылықтары.

Мемлекет механизмі (аппарат) құрылымы. Мемлекет органы, оның міндеттері, функциялары, құзыреті. Билік өкілеттілігінің болуы – мемлекет органның ерекше белгісі. Мемлекет органдарының заңшығарушы, атқарушы және сот органдарына жіктелуі. Мемлекеттің жоғары және жергілікті органы. Жалпы және арнайы құзыретті органдар.

Қазақстан Республикасының мемлекет органдар жүйесі: Президент, Парламент, Үкімет, Конституциялық Кеңес, Жоғары Сот, Прокуратура, министрліктер және ведомстволар, жергілікті мемлекеттік органдар, жергілікті өзін-өзі басқару органдар.

Биліктің ұйымдастырушылық-мәжбүрлеуші құралдары (әскер, барлау, түрме) мемлекет механизмнің құрамдас бөлігі ретінде. Олардың заңға қатаң сәйкес қызмет етуі.

1.4. Мемлекет типологиясы. Мемлекет нысандары.

Мемлекеттің мәнін және оның қоғамдық тағайындалуын дұрыс түсіну үшін мемлекет типологиясының ғылыми маңызы.

Осы кезеңде болған қоғамдық-экономикалық формация мен мемлекеттің өзара байланысының ажырамас қажеттілігі ретінде қарастырудан туындайтын мемлекет типологиясының формациялық негіздері. Мемлекет типологиясына деген мәдени және социомәдени факторларды (құндылық, діни, психологиялық, этнодіни, демографиялық және т.б.) ескере отырып, мемлекет типологиясының өркениеттік негіздерін зерттеудің табандық қажеттілігі.

Мемлекеттің типологиясының формациялық және өркениеттік өлшемдерінің тиімді үйлесуі – қоғам өміріндегі оның ролі мен маңыздылығын дұрыс түсіндіруге және өлшемді бағалауға деген жолы.

Мемлекет нысаны түсінігі. Мемлекет нысанын мемлекет мәнімен салыстырғандағы мемлекет нысанының қатысты дербестігі. Мемлекет нысанын анықтайтын факторлар: экономикалық, саяси, тарихи, ұлттық, географиялық, климаттық, басшының жеке қасиеттері.

Басқару нысаны. Басқарудың монархиялық және республикалық нысандары, олардың түрлері, ерекшеліктері және қоғам өміріндегі ролі. Мемлекет құрылым нысаны. Унитарлы және федеративті мемлекеттер олардың ерекшеліктері. Ұлттық-этникалық белгілеріне негізделген федерациядан, территориалды – мемлекеттік қағидаға негізделіп құрылған федерацияның айырмашылығы. Аралас федерация. Федерацияның конфедерациядан айырмашылығы. Басқа да мемлекеттік және мемлекетаралық ұйымдар: қауымдар, достастықтар, империялар. Мемлекеттің әкімшілік – территориалдық бөліністері.

Мемлекеттік-саяси режим және оның түрлері. Либералды-демократиялық, авторитарлық және тоталитарлы режимдердің сипаты.

1.5. Мемлекет, құқық, тұлға. Азаматтық қоғам және құқықтық мемлекет.

Мемлекеттің әлеуметтік тағайындалуындағы дуализм: мемлекет қоғамды басқару құрал және таптық дауды шешу құралы ретінде. Қоғамдағы үстем таптың немесе үстем әлеуметтік қабаттың мемлекетті біржақты таптық бағдарына көндіру ұмтылысы. Осындай ұмтылыстан баяу құтылу және либеральды-демократилық бағдарды орнықтыру - қоғамның алдыңғы қатарлы күшін қолдау арқылы қазіргі саяси-құқықтық дамудың ең маңызды тенденциясы. Ірі ресурстарды (ұйымдастырушылық, материалдық, қаржылық, адамдық) және мүмкіндіктерді (биліктік өкілеттілікті пайдалану, мәжбүрлеу және т.б.) мемлекетте шоғырландыру, сонымен қатар, осыған байланысты қоғамның экономикалық, әлеуметтік және рухани процесстеріне позитивті және негативті әсер ету қабілеті, қоғамның даму деңгейіне және оның бағытына белгілі көлемде ықпал ету.

Қазіргі замандағы саяси-құқықтық дамуының тенденцияның бірі ретінде жек тұлғаның басымдылығының баяу бекуі.

Азаматтылық институтының демократиялануы. Азаматтың құқықтары мен бостандықтары түсінігі. Азаматтың құқықтары мен бостандықтары және адам құқықтары мен бостандықтары арақатынасы. Мемлекет пен азаматтың өзара жауапкершілігі. Тұлғаның құқықтары мен бостандықтары бұзылған жағдайда, оның әлеуметтік және заңды қорғалуының бекітілуі. Тұлғаның құқықтары мен бостандықтарын сақтаумен күресудегі халықаралық құқықтың күшеюі.

Азаматтық қоғамның қалыптасуы – құқықтық мемлекеттің қалыптасуы мен дамуының әлеуметтік – экономикалық алғышарттары. Мемлекеттің қысымына қарсы тұру мүмкіндігі бар, азаматтық қоғамның институттары (партиялар, қоғамдық ұйымдар, тәуелсіз баспалар, қоғамдық пікір).

Құқықтық мемлекетті құрудың объективтік қажеттілігі. Оның негізгі сипаттамасы: мақсаттары, міндеттері, қызметтері, әлеуметтік тағайындау. Құқықтық мемлекеттің саяси, экономикалық және адамгершілік тұғыры.

Этатистік мемлекеттен құқықтық мемлекеттің айырмашылығы. Адам құқығының қамтамасыз етілуі, қорғалуы – құқықтық мемлекеттегі саяси режимнің қасиеті. Құқық және бостандықтың нақтылығы, олардың кепілдігі жеке тұлғаның еркін және абыройлы өмір сүруіне жағдай жасау. Мемлекет пен жеке тұлғаның өзара жауапкершілігі.

Құқық пен заңның бірлігі – құқықтық мемлекеттің нормативтік жүйесінің ерекшелігі. Заңдылық және әділеттілік, заңның үстемділігі, құқыққолдану және құқыққорғау қызметтерінің тиімділігі қағидаларын сақтау. Биліктің бөлінуі, тепе-теңдік және тежемелік механизмін қатаң қамтамасыз ету. Жемқорлықтан тәуелсіз объективті сот. “Заңда тыйым салынбағанның барлығына рұқсат” қағидасын қамтамасыз ету.

Қазақстанда құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам қалыптасу жолдары.

Модуль 2. Құқық теориясы.

2.1. Құқықтың түсінігі, мәні және әлеуметтік тағайындалуы. Қоғамда құқықтың өзге әлеуметтік нормалармен өзара әрекеттесуі.

Құқықтың өмір сүруінің экономикалық, саяси-әлеуметтік және идеологиялық себептері. Қоғамның дамуының белгілі кезеңіндегі пайда болған қажеттілік жалпы ереже бойынша күннен күнге қайталанып жатқан өндіріс, бөлу және айырбастау актілерін қамтитындығы туралы Ф. Энгельстің ойы. Еңбек және мүліктік қатынастарды нормативті реттеудің маңыздылығы, мемлекет механизмі қызметінің тәртібін нормативті бекіту, олардың құрылымдардың арасындағы міндеттерін бөлу, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғау кепілін бекіту, қылмыстылық және құқықбұзушылықпен күресу бағыттарын анықтау.

Құқықтың қоғамдық қатынастарға ықпал етуінің реттеушілік мазмұны: бір азаматтың құқық өкілеттігін елестету, басқаларға міндетті жүктеу, құқықбұзушыларды жауапкершілікке тарту.

Құқық пен мемлекеттің байланысы. Субъективтік құқық және объективтік құқық, олардың ара қатынасы.

Қоғамдағы әрекет етуші әлеуметтік нормалардың саналуандығы. Әлеуметтік нормалардың жіктелуі, олардың техникалық нормалардан айырмашылығы.

Адамдардың мінез-құлқын реттеу үрдісінде құқықтық, моральдік, адамгершілік нормалардың өзара әрекеттену нысандары. Әдет ғұрыптар мен дәстүрлерінің ерекшеліктері, оларды тәжірибеде қолдану ортасымен, құқықтық нормалармен қатар қоюы. Саяси партиялар нормалары. Діни нормалардың әрекеттенуінің күшеюі.

Қазіргі таңдағы құқық нормаларының гуманизм проблемасы.

2.2. Құқық түсінушіліктің негізгі концепциялары.

Қазіргі замандағы құқық түсінушілікке жалпы мінездеме: құқық түсінігіне жеке көзқарастары, бар мектептердің көпшілігі. Құқықты түсінудің негізгі әдістері: психологиялық, және әлеуметтік (құқық нормалар және жиынтығы ретінде, құқық құқықтық сана ретінде, құқық құқықтық қатынастар ретінде). Әр құқық түсінушіліктің әрқайсысына бірен-саран мінездеме.

2.3. Құқық нормалары және нысандары (қайнар көздері).

Құқық нормасы – адамдардың тәртібінің ережесі, үлгісі, өлшемі, мінез-құлық көлемі ретінде. Құқық нормасының белгілері – оның жалпыға міндеттілігі, әрекеттің көп қайталанбалылығы, мемлекеттің ықпал ету шарасымен қамтамасыз етілуі, өкілді-міндеттеуші сипаты. Жеке құқықтық ұйғарымдардан, сонымен қатар, мемлекеттік органдардың шақыру мен жолдаулардан құқықтық норманың айырмашылығы. Құқық нормасы мен нормативтік құқықтық актінің баптарының ара қатынасы. Диспозиция құқық нормасының негізгі бөлігі ретінде, санкция мен гипотезаның функционалдық тағайындалуы. Құқық нормасының түрлері. Құқық нормасының жіктелуі

өлшемдері: заңдық күші, адамдардың мінез-құлқына ықпал ету тәсілдері (міндеттеу, тыйым салу, рұқсат беру), реттеу пәні мен әдісі, әрекет ету аумағы.

Нормативтік құқықтық акт, оның белгілері және жеке – құқықтық актілерден (қолдану және талқылау актілері) айырмашылығы.

Нормативтік құқықтық актілердің түрлері, олардың әртүрлі өлшемдерге (заң күші, оларды шығаратын субъектісі, әрекет ету аумағы және т.б. бойынша) байланысты жіктелуі. Нормативтік құқықтық актілердің иерархиясы.

Мемлекеттің құқық жүйесінде заңның жетекші орны. Құқық және заң. Заңның үстемділігі. Заңның түрлері – негізгі, конституциялық, кодекстер және қарапайым. Заңшығармашылық актілер.

Заңға бағынышты нормативтік құқықтық актілер: Президент, Парламент, атқару билік, сот, жергілікті басқару органдарының актілері. Конституциялық Кеңестің актілері.

Нормативтік актілерді жариялау және күшіне енгізу тәртібі. Нормативтік құқықтық актілердің уақытта, кеңістікте, және тұлға бойынша әрекет етуі.

Заң ғылымында құқықтың қайнар көздері түсінігі. Құқықтың қайнар көздерінің түрлері және олардың ара қатынасы. Құқықтың қайнар көздерінің материалдық және заңи мағынасы. Құқықтық әдет-ғұрып, әдет-ғұрып құқығы.

Прецедент англо-саксондық құқық жүйесі бар мемлекеттерде және кейбір басқа да мемлекеттерде құқықтың қайнар көзі ретінде. Соттық және әкімшілік прецеденттердің ерекшеліктері.

Нормативтік құқықтық акт - қазіргі қазақстандық құқықтың негізгі қайнар көзі.

2.4. Құқықтық жүйе, құқық жүйесі және заңнама жүйесі. Қазіргі замандағы құқықтық жүйелер.

Қоғамның құқықтық жүйесі және оның элементтері.

Құқық нормаларының құқықтық институттарға, салаларға және бағынышты салаларға бөліну негіздері. Құқықтық реттеудің пәні мен әдісіне сипаттама, сонымен қатар, қоғам өмірінің тиесілі аумағындағы құқықтық реттеуге деген мемлекеттің мүдделілігі. Құқық жүйесінің экономикалық, әлеуметтік, саяси және рухани қатынастарындағы негізділік.

Материалдық және процессуалдық құқық саласы. Бұқаралық және жеке құқық. Ішкі мемлекеттік құқықтың жүйесі және оның халықаралық құқықпен ара қатынасы. Ұлттық заңнама акті алдындағы халықаралық құқықтың үстемділігінің баяу бекітілуі. Заңнаманың кешендік саласы. Құқық жүйесі мен заңнама жүйесінің ырғақтық динамизм айырмашылықтары. Құқықтың институттар мен субинституттарына, саласы мен бағынышты саласына жалпы сипаттама.

2.5. Құқықшығармашылық және нормативтік құқықтық актілерді жүйелеу. Заң техникасы.

Құқықшығармашылық және оны негіздейтін факторлар. Құқықшығармашылық және заңшығармашылық үрдісінің сатылары. Заңшығармашылықтың бастамасы, оның субъектілері, реттеу насандары. Заң

жобаларын дайындау, оны Парламентке енгізу және талқылау. Заңдарды және басқа да мемлекеттің нормативтік-құқықтық актілерін қабылдау және оларды жариялау. Құқықшығармашылықтың қағидалары: демократизм, заңдылық, кәсібилік, тұрғындардың мүдделерін ескеру.

Заңнаманы жүйелеу түсінігі. Жүйелеудің түрлері. Нормативтік құқықтық актілердің инкорпорацияның, кодификацияның, консолидацияның ерекшеліктері. Кодификация және консолидация актілері: кодекстер, заңнама негіздері, заңдар жинағы, ережелер, жарғылар.

Заң техникасы түсінгі және белгілері. Заң техникасы түрлері. Заң техникасының нормативтік актілерді жүйелеуде және құқықшығармашылық сапасын қамтамасыз етудегі орны, оған қолданылатын терминдер мен ұғымдар талаптары. Заңнаманы жүйелендірудің кейбір жұмыстарын электронды есепке алу (компьютерлендіру).

2.6. Құқықты іске асыру және қолдану. Құқық нормаларына түсінік беру.

Құқықты іске асыру оның талаптарын өмірге әкелу. Құқықты іске асыру нысандары (сақтау, орындау, құқықты пайдалану және құқықтық нормаларды қолдану, субъективтік құқықты жүзеге асыру және құқықтық қатынас субъектілерінің юридикалық міндеттерін орындау). Құқықпен тыйым салынған әрекеттерден ұстану. Құқыққа қарсы әрекеттердің алдын алу. Әр құқықтық норма әрекетінің қайталанбалығын есепке алу және оның соммалық нәтижесі. Құқықты іске асырудың юридикалық және фактілік сатылары. Құқықты іске асыру мен құқықтық реттеудің ара қатынасы.

Құқықты дұрыс іске асырудың ұйымдастырушылық-юридикалық қамтамасыз етілуі.

Құқық нормаларын қолдану – оларды іске асырудың ерекше нысаны. Кейбір өмірлік жағдайларға сәйкес, құқықтық нормаларды қолданатын субъектілер (мемлекеттік органдар, лауазымды тұлғалар). Құқыққолдану қызметі қажеттілігі туындайтын оқиға.

Құқықтық нормаларды қолданудың үдерісінің сатылары. Құқықтық норманы қолдануды қажет ететін істің нақты мән жайын ашу, қолданатын норманың заңи қасиетін және растылығын тексеру, шешім қабылдау және оны рәсімдеу. Құқықтық нормаларын қолдану актілері, олардың түрлері және ерекше белгілері. Құқық қолдану актілерінің негізділігін және заңдылығын қамтамасыз ету. Құқыққолдану актілерінің тиімділігі.

Заңдарға және мемлекеттің басқа да нормативтік-құқықтық актілерге түсінік беру – олардың талаптары мен ұйғарымдарын дұрыс қолдануда, орындауда және жүзеге асырудағы алғышарт ретінде. Түсінік беру нормативтік актілерінің юридикалық мазмұнын ұғындыру (логикалық, тарихи-филологиялық, жүйелік) ретінде. Түсінік беру талқыланатын актілерді түсіндіру (ресми және ресми емес; нормативтік және казуистикалық; аутентикалық; доктринальдық) ретінде. Түсінік беру нормативтік актілерді талқылау (сөзбе сөз, таралымдық және шектеулі) ретінде.

Құқықтағы ақтандықтар, оларды орнын толтыру тәсілдері. Құқық және заң аналогиясы (ұқсастық).

2.7. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет.

Құқықтық сана қазіргі болмыстың бейнелену нысаны ретінде. Қоғамдық, таптық, топтық, жеке құқықтық сананың ерекшеліктері. Заңгерлердің кәсіби құқықтық санасы және қоғамның құқықтық мәдениетін көтерудегі оның алатын орны.

Құқықтық сананың құрылымы: құқықтық идеология, әлеуметтік-құқықтық психология, олардың байланысы, өзара ықпалы, олардың арасында қарама қайшылық пен алшақтықтың мүмкіндігі.

Құқық пен құқықтық сананың өзара әрекеттістігінің нысаны. Құқықшығармашылық, құқықты іске асыру қызметінде құқықбұзушылықтың алдын алу, құқыққа сай әрекет және іс қимылдарды таңдаудағы құқықтық сананың ролі. Құқықтық сананың қалыптасуы мен дамуына құқықтық нормалар мен институттардың ықпалы.

Қоғамның, социумның, жеке адамдардың құқықтық мәдениеті. Құқықтық мәдениет пен саяси мәдениеттің ара байланысы, олардың өзара әсері.

2.8. Құқықтық қатынастар.

Құқықтық қатынас қоғамдық байланыстың ерекше түрі ретінде. Құқықтық, экономикалық, әлеуметтік-саяси және басқа да қатынастар. Құқықтық қатынас құқық нормасының талаптарын іске асыру тәсілі ретінде. Құқықтық қатынасты субъектілері, мазмұны және объектісі бойынша жіктеу.

Құқықтық қатынастың субъектілері. Құқық субъектілік, құқықабілеттілік, әрекетқабілеттілік және деликтқабілеттілік. Құқықтық мәртебе. Азаматтар (шетелдіктер, азаматтығы жоқ тұлғалар), мемлекеттік органдар, қоғамдық ұйымдар құқықтық қатынас субъектілері ретінде. Жеке және заңды тұлғалар. Мемлекет құқыққатынастың ерекше субъектісі ретінде.

Құқықтық қатынастың объектілері және олардың жіктелуі.

Құқықтық қатынас тараптарының субъективтік құқықтары мен заңды міндеттері, оларды байланыстыратын қатынастар. Субъективтік құқық пен заңды міндеттердің мазмұны және құрылымы.

Заңды дерек құқықтық қатынастың пайда болу, өзгеру, тоқтату негіздері ретінде. Заңды деректің түрлері. Оқиға және әрекет, олардың арасындағы айырмашылықтар.

2.9. Құқыққа сай жүріс-тұрыс, құқық бұзушылық, заңды жауапкершілік. Заңдылықты және құқықтық тәртіпті нығайту жолдары.

Адамдардың әрекеттері мен қимылдарының құқықтық ұйғарымдарға сәйкестенуін қамтамасыз етудің заңды, әлеуметтік және психологиялық алғышарттары. Құқыққа сай мінез құлық заңды нормалардың ұйғарымдарға сәйкес келетін мінез құлық ретінде және оның мемлекет үшін пайдасы. Құқыққа сай мінез құлықтың объективті және субъективті жақтары. Құқыққа сай әрекеттердің түрлері. Азаматтардың құқықтық белсенділігі. Белсенді және бәсең құқыққа сай мінез құлық. Құқыққа сай мінез құлық ниеттері.

құқықтық ұйғарымды дұрыс түсінуі, жауапкершіліктен қорқу, конформизм және маргинальдық адамға тән қасиеті ретінде.

Құқықбұзушылық құқыққа қарсы әрекет ретінде. Құқықбұзушылықтың юридикалық құрамы (субъект, объект, субъективті жағы, объективті жағы). Құқықбұзушылықтың түрлері: қылмыс, әкімшілік және тәртіптік бұзушылық, азаматтық құқықбұзушылық. Қылмыстың қоғамға қауіпті сипаты. Қылмыстық емес құқықбұзушылық зияны дәрежесі.

Заңды жауапкершіліктің белгілері және оның мемлекеттік мәжбүрлеу және қоғамдық-моральдық жауапкершілікпен ара қатынасы. Қылмыстық, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және тәртіптік жауапкершіліктің ерекшеліктері. Заңды жауапкершілікке тартудың негіздері (құқыққа қайшылық, зиян, кінә және себепті байланыс) және одан босату. Заңды жауапкершілік және құқықтық санкциялар. Кінәсіздік презумпциясы.

Заңдылық мемлекеттің және қоғам өмірінің құқықтық режимі ретінде. Заңдылықтың нормативтік негізі болып табылатын, заңдылық пен заңнаманың өзара байланысы. Заңдылық, демократия және тәртіп. Заңдылықтың юридикалық кепілі. Заңдылық, мақсаттылық, әділеттілік.

Құқықтық нормаларды іске асыру нәтижесінде қалыптасқан қоғамдағы тәртіп, құқықтық тәртіп ретінде. Заңдылықтың талаптарын жүзеге асырудың логикалық салдары. Құқықтық тәртіп және қоғамдық тәртіп. Құқықтық тәртіптің заңдылықпен арақатынасы.

Заңдылықты және құқықтық тәртіпті сақтау қазіргі таңдағы қоғамның әлеуметтік-экономикалық және рухани дамуының объективті талабы ретінде.

2.10. Құқықтық реттеу механизмі.

Құқықтық реттеу механизмі түсінігі. Құқықтық реттеудің пәні және әдістері. Құқықтық реттеудің сатылары. Құқықтық реттеу механизмі элементтері.

Емтихан сұрақтары:

1. Мемлекет және құқық теориясы ғылым ретінде, оның пәні, міндеттері, функциялары.
2. Мемлекет және құқық теориясы гуманитарлық және юридикалық ғылымдар жүйесінде.
3. Мемлекет және құқық теориясының әдістемесі және әдісі, оның саралануы мен жалпы сипаттамасы.
4. Қоғам, оның негізгі әлеуметтік және саяси институттары. Қоғам және мемлекет.
5. Қоғамдағы әлеуметтік реттеу. Әлеуметтік реттегіштердің түрлері. Жеке және нормативтік реттеу.
6. Әлеуметтік нормалар: түсінігі, белгілері, түрлері, сипаттамалары.
7. Мемлекеттің пайда болуы, оның тайпалық ұйымнан айырмашылығы.
8. Мемлекеттің түсінігі мен белгілері.
9. Мемлекеттің пайда болуының негізгі теориялары
10. Мемлекеттің марксистік-лениндік доктринасы, оның сындық-сынды талдауы.
11. Мемлекет пен құқықтың арақатынасы.
12. Мемлекеттік билік: түсінігі, қасиеттері, негізі.
13. Мемлекеттік егемендік: түсінігі, сипаты.
14. Мемлекет функцияларын жүзеге асырудың нысандары мен әдістері
15. Мемлекеттің механизмі (аппараттары): түсінігі, құрылым, ұйымдастыру және қызметінің қағидалары.
16. Мемлекеттік орган: түсінігі, сипаттамалары, жіктелуі.
17. Бюрократизм және сыбайлас жемқорлық мемлекеттік аппаратта
18. Типология және мемлекеттердің түрлері.
19. Басқару нысандары: түсінігі, негізгі түрлері.
20. Мемлекеттің орналасу нысандары: түсінігі, негізгі түрлері.
21. Саяси (мемлекеттік) режим: түсінігі, негізгі түрлері.
22. Мемлекеттің нысандары: түсінігі, көптүрлілігінің себептері. ҚР нысандары
23. Қоғамның саяси жүйесі: түсінігі, құрылымы, түрлері.
24. Қоғамның саяси жүйесінде мемлекеттің орны мен рөлі. Мемлекет пен қоғамның саяси жүйесіндегі басқа институттар.
25. Билікті бөлу және оны ҚР-да енгізу туралы доктрина
26. Құқық мемлекет: түсінігі, негізгі қағидалары
27. Қазіргі Қазақстанның функциялары мен механизмі
28. Құқықтың пайда болуы, оның алғашқы қауымдық құрылыстағы әлеуметтік реттеушіден айырмашылығы.
29. Құқықтың жалпы түсінігі, құқықтың негізгі теориялары.
30. Құқықтың белгілері, оның сипаттамасы.
31. Құқықтың табиғи теориясы.

32. Заңдық позитивизм
33. Құқықтың мәні. Құқықтың әлеуметтік құндылығы, оның функциялары.
34. Құқық қағидаттары, олардың жіктелуі және құқықтық реттеудегі рөлі.
35. Құқық нормалары және адамгершілік нормалары: бірлік, айырмашылықтар, өзара әрекеттесу.
36. Құқық нормасы және салт-дәстүр. Корпоративтік нормалар.
37. Құқықтық реттеу: түсінігі, пәні, сатылары.
38. Құқықтық реттеудің әдістері, әдістері және түрлері.
39. Құқықтық реттеу механизмі: түсінігі, элементтері
40. Құқықтық сана: түсінігі, мазмұны, құрылымы.
41. Құқықтық сананың түрлері мен сатысы.
42. Құқықтық нигилизм: нысаны, себебі, салдары.
43. Құқықтық мәдениет: түсінігі, мәні, алғышарттары.
44. Құқықтың нысаны (көздері), оның түрлерінің сипаттамасы.
45. Нормативтік құқықтық актінің заң көзі ретіндегі түсінігі, оның құқық қорғау актісінен айырмашылығы.
46. Құқық құқығының негізгі нысаны ретінде заң. Заң және құқық.
47. ҚР заңшығармашылық процесі.
48. Қазақстан Республикасы Президентінің және Үкіметінің нормативтік актілері. Министрліктер мен ведомстволар актілері.
49. Заң шығару: түсінігі негізгі формалары, кезеңдері. Қазақстан Республикасының заң шығару ерекшеліктері.
50. Нормативтік актілердің уақыт бойынша әсері.
51. Нормативтік актілердің кеңістікте және адамдар шеңберінде әсері.
52. Құқықтық техникасы: түсінігі, түрлері, құралдары, әдістері
53. Нормативтік актілерді жүйелеу: түсінігі, әдістері.
54. Құқық нормасы: түсінігі, ерекшелігі, белгілері.
55. Құқық нормасының түрлері, олардың әртүрлілігінің себептері.
56. Құқық нормасының құрылымы. Құқықтық нормасының құрылымдық элементтерінің түрлері
57. Құқықтық қатынастар: түсінік, белгілер, құрамы. Құқықтық қатынастардың объектілері: түрлері, сипаттамалары.
58. Субъективті құқықтары: түсінігі, құрылымы.
59. Құқықтық міндеттер: түсінігі, түрлері.
60. Құқықтық қатынастардың түрлері.
61. Құқықтық қатынастардың субъектілері.
62. Жеке тұлғалар құқықтық қатынастар субъектілері ретінде. Құқықтық тұлға, құқықтық қабілет, азаматтардың әлеуеті.
63. Құқықтық қатынастар субъектілері ретінде ұйымдар. Мемлекет құқықтық қатынастар субъектісі ретінде. Заңды тұлғаның тұжырымдамасы
64. Құқықты іске асыру тәсілі ретінде құқықтық қамтамасыз ету, оны құқықтық реттеудегі маңызы.

65. Құқықты жүзеге асыру: түсінігі, нысаны.
66. Құқық нормаларын қолдану процесі, оның кезеңдері.
67. Құқықты іске асыру актісі: ерекшелігі, белгілері, түрлері, құрылымы
68. Заңды фактілер, олардың жіктелуі. Нақты құрамы.
69. Құқықтық ақтаңдақтар және толықтыру жолдары.
70. Құқық нормасын түсіндіру: құқықтық реттеудегі тұжырымдама және маңыздылығы.
71. Субъектілер бойынша құқықты түсіндіру, оның заңдық мәні.
72. Құқықты түсіндіру әдістері (тәсілдері).
73. Көлемі бойынша құқықты түсіндіру.
74. Заңдылық: түсінігі, негізгі ерекшеліктері. Заңдылық принциптері.
75. Заңдылықты қамтамасыз ету кепілдігі. Заңнама және заңдылық.
76. Қоғамдағы құқық тәртіп: түсінігі, негізгі ерекшеліктері. Құқық тәртіп пен қоғамдық тәртіп. ҚР оларды нығайту жолдары.
77. Заңды мінез-құлық: түсінігі, түрлері.
78. Құқықбұзушылық: түсінігі, белгілері, түрлері.
79. Құқықбұзушылықтың құрамы.
80. Заңды асыра пайдалану.
81. Объективті заңсыз әрекеті: ерекшеліктері мен салдары.
82. Заңдық жауапкершілік: түсінігі, мақсаттар, қағидалар.
83. Заңдық жауапкершіліктің функциялары мен түрлері.
84. Заңдық жауапкершілік және мемлекеттік - құқықтық мәжбүрлеудің өзге де шаралары.
85. Құқық жүйесі: түсінігі, негізгі ерекшеліктері, элементтері.
86. Құқық институттары мен салалары: түсінігі, ерекшеліктері, алуан түрлерінің себептері. Құқықтық жүйені салалар мен институттарға бөлудің алғышарттары.
87. Заңнаманың жүйесі: түсінігі, құрылымы. Құқық жүйесі мен заңнама жүйесі арасындағы арақатынас.
88. Қоғамның құқықтық жүйесі: түсінігі, құрылымы. Қазіргі уақыттағы құқықтық жүйелерін жіктеу.
89. Роман-германдық құқықтық жүйе.
90. Англо-саксон құқықтық жүйесі.
91. Мұсылмандардың құқықтық жүйесі.
92. Қазіргі қазақстандық қоғамның құқықтық жүйесі.
93. Адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтары, олардың жіктелуі.
94. Жария және жеке құқық.
95. Мемлекет және шіркеу. Құқық және дін.
96. Мемлекеттің функциялары: түсінігі, жіктелуі.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Сапарғалиев Ғ.С., Ибраева А.С. Мемлекет және құқық теориясы. – Астана: Фолиант, 2014.-288 б.
2. Өміржанов Е. Мемлекет және құқық теориясы. Оқулық. - Алматы: Жеті Жарғы, 2015. -176 б.
3. Ағдарбеков, Т. Мемлекет және құқық теориясының негізгі мәселелері: Оқу құралы. - Алматы: Нұр-пресс, 2008. - 256с.
4. Матузов Н.И., Малько А.В. Мемлекет және құқық теориясы / Оқулықты орыс тілінен қазақшаға аударған: Б. Алтынбасов. – Алматы: ЖШС АйСан-Пресс баспа үйі, 2013. – 583 б.
5. Өзбекұлы С., Қопабаев Ө. Мемлекет және құқық теориясы: Оқулық. / ҚР Заң ғылымдары акад; Д.А. Қонаев атын. ун-т, Орталық Азия ун-ті. - Алматы: Жеті жарғы, 2006. - 258с. -ISBN 9965-11-234-7.
6. Жоламан Қ.Д. Мемлекет және құқық теориясы: Оқулық. - Алматы: Нұр-Пресс, 2005. - 296с. -ISBN 9965-9576-3-0.
7. Жоламан Қ.Д., Мұхтарова А.Қ., Тәукелев А.Н.. «Мемлекет және құқық теориясы». Оқулық.- Алматы: ҚазМу баспа орталығы, 1999. – 320 бет

Қосымша:

8. Құқықтық саясат тұжырымдамасы шеңберінде Қазақстанда құқықтық мәдениетті қалыптастыру проблемалары мен болашағы: РКМ (2010 жыл 13 желтоқсан). Астана, 2010.
9. Лейст О.Э. Сущность права. Проблемы теории и философии права: учеб.пос. М., 2011.
10. Оспанов К. Мемлекет және құқық негіздері: Оқу құралы. - Алматы: Жеті Жарғы, 2009. -52 б.
11. Теория государства и права. Курс лекции под ред. Матузова Н.И. 1999
12. Сапарғалиев Ғ. ҚР-ның Конституциялық құқығы., Алматы-1998
13. Амандықов С.К. «Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығы». Оқулық.- Астана: Бастау, 2001.-348 бет
14. Крусс В.И. Актуальные проблемы злоупотребления правами и свободами человека // Государства и права № 7,2002
15. Марченко М.Н. Теория государства и права. Учебник. – М.: Юрид. лит., 1996.
16. Матюхин А,А Государство в сфере права: институциональный подход. Алматы : ВШП «Әділет», 2000.-596с.
17. Жигуленков М,В К вопросу о классификации функции государства. // Право и политика, 2002.
18. Абайдельдинов Е.М. Соотношение Международного и национального права РК. Алматы: Қазақ университеті, 2002

19. Алимжан К. Вопросы теории обычного права. Алматы,. 2003. Об отдельных сторонах борьбы с правовым нигилизмом./ Саясат 2001
20. Табанов С.А. Совершенствование законодательства: теория и опыт РК. Алматы. Жеті жарғы. 1999
21. Баймаханов М.Т. Взаимодействие правового сознания с моралью и нравственностью в обществе переходного периода. Алматы, Жеті Жарғы. 1995
22. Журсинбаев С. Права человека в международно-правовых актах и конституции Казахстана. Астана ,1998. с. 70
23. Ибраева А.С. Правовая культура: проблемы теории и практики. Алматы, 2002
24. Сапарғалиев Г., Мухамеджанов Э., Жанузакова Л., Сакиева Р. Проблемы унитаризма в РК. Алматы. Жеті Жарғы,2000
25. Ударцев С.Ф. Метаправо и правопонимание (о трансформации правопонимания на новом уровне правового развития)
26. Табанов С. А. «Салыстырмалы құқықықтану негіздері», Алматы: Жеті жарғы, 2003.-464б
27. Қопабаев, Өмірәлі Ата Заң - мемлекет дамуының іргетасы /. - Алматы : Алатау, 2012 - 576 б.
28. Артықбаев, Жамбыл Омарұлы. Мемлекет және билік : 1-кітап. (Көне дәуір) / - Алматы : Заң әдебиеті, 2006. - 90 б. Библиогр.: 84-87 б. ISBN 9965-620-36-9

Нормативті-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамыздағы республикалық референдумда қабылданған) (2017 жылғы 10 наурыздағы өзгерістер мен толықтыруларымен). https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1005029
2. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» 1991 жылғы 16 желтоқсандағы № 1007-ХІІ Конституциялық заңы. http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z910004400_
3. Қазақ ССР мемлекеттік егемендігі туралы декларация (Алматы, 1990 жылғы 25 қазан). http://adilet.zan.kz/kaz/docs/B900001700_
4. Қазақ КСР-нің 1991 жылғы 10 желтоқсандағы № 1000-ХІІ «Қазақ ССР-нің атауын өзгерту туралы» Заңы. <https://online.zakon.kz/Док>
5. 2016 жылғы 6 сәуірдегі N 480-V Қазақстан Республикасының Заңы «Құқықтық актілер туралы» (2017 жылғы 11 шілдедегі өзгерістер мен толықтырулар енгізілді). <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1600000480>

2 Қазақстан Республикасының азаматтық құқық

1-Модуль. Азаматтық құқықтың жалпы ережелері

1.1 Азаматтық құқықтың түсінігі, пәні, әдісі, жүйесі. Азаматтық құқықтың қайнар көздері. Азаматтық құқық құқық саласы ретінде. Азаматтық-құқықтық реттеудің пәні. Қоғамдық қатынастарды азаматтық-құқықтық реттеудің әдісі. Азаматтық құқықтық міндеттері мен қағидаттары. Басқа іргелес құқық салаларынан азаматтық құқықтың шегін ашу. Құқық саласы ретіндегі азаматтық құқықтың жүйесі. Азаматтық құқық ғылым және оқу пәні ретінде. Азаматтық құқық ғылымындағы азаматтық-құқықтық реттеудің пәні мен әдісінің мәселелері. Азаматтық құқық ғылымының негізгі даму кезеңдері. Азаматтық құқық ғылымының міндеттері.

Азаматтық құқық ғылымының өзге құқықтық ғылымдармен өзара байланысы. Жеке құқық дуализмі мәселелері. Азаматтық құқық және кәсіпкерлік құқық. Шет мемлекеттердің азаматтық құқығының жалпы сипаттамасы. Қазіргі заманның негізгі азаматтық-құқықтық жүйелері.

Континенталдық жүйе. Англо-американдық жүйе. Азаматтық заңнама, азаматтық құқық нормалары мазмұндалған өзге де нормативтік құқықтық актілердің түсінігі. Азаматтық заңнама жүйесі.

ҚР Конституциясы азаматтық құқықтың негізі ретінде. ҚР азаматтық кодексі: жалпы сипаттамасы және құрылымы. ҚР АҚ мен өзге де заңнамалық актілердің арақатынасы. Іскерлік айналым дағдыларының азаматтық-құқықтық маңызы. Азаматтық құқықты аналогиясы (заң аналогиясы және құқық аналогиясы) бойынша қолдану. Азаматтық құқық нормалары және мораль мен адамгершілік нормаларының арақатынасы. Қазақстан Республикасының Жоғарғы сотының нормативтік қаулыларының азаматтық құқықтық қатынастарды реттеудегі маңызы. Азаматтық заңнаманың уақытқа қарай, кеңістікке қарай және тұлғалар бойынша қолданылуы. Азаматтық заңнаманың қолданылуы. Диспозитивті және императивті азаматтық-құқықтық нормалар. Азаматтық заңдардың түсінілуі. Азаматтық заңнама және халықаралық жеке құқық нормалары. Азаматтық заңнамадағы жеке мен жарияның арақатынасы.

1.2 Азаматтық-құқықтық қатынас. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру мен қорғау.

Азаматтық-құқықтық қатынастың түсінігі мен элементтері. Азаматтық-құқықтық қатынастың мазмұны. Субъективті азаматтық құқықтардың түсінігі, мазмұны және түрлері. Азаматтық-құқықтық қатынастардағы заңи міндеттердің түсінігі, мазмұны және түрлері.

Субъективті азаматтық құқық және құқыққа өкілеттілік. Азаматтық-құқықтық қатынастардың субъектілері мен объектілері. Азаматтық құқық қабілеттілік пен әрекет қабілеттіліктің түсінігі мен арақатынасы.

Құқық қабілеттілік пен субъективті азаматтық құқықтың өзара айланысы. Азаматтық-құқықтық қатынастардың жіктелуі. Құқықтық

қатынастарды тоқтатылуы немесе өзгертілуі. Азаматтық-құқықтық қатынастардың туындау, өзгерту және тоқтату негіздері. Заңды фактілер және қанды құрамдар. Азаматтық құқық ғылымындағы заңды фактілердің жіктелуі. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру және азаматтық міндеттерді орындаудың түсінігі мен тәсілдері. Азаматтық құқықтарды жүзеге асырудың шектері. Құқықты теріс пайдаланудың мәселесі. Бәсекелестікті шектеу мен нарықтағы үстем жағдайды теріс пайдаланудың түсінігі. Құқықтарды жүзеге асырудағы азаматтық-құқықтық қатынастардың қатысушыларының парасаттылығы пен адалдығының түсінігі және презумпциясы. Азаматтық құқықтарды қорғаудан бас тарту және оның құқықтық салдары. Азаматтық құқықтарды қорғаудың түсінігі мен тәсілдері. Азаматтық құқықтарды қорғаудың жалпы және арнайы тәсілдері. Азаматтық құқық субъектісінің азаматтық құқықтары мен заңды мүдделеріне қайшы келетін мемлекеттік орган немесе жергілікті өзін-өзі басқару органының актісін жарамсыз деп тану. Залалдарды өтету: залалдардың элементтері, залалдарды өтету қағидаты. Моральдық зиянның өтемін төлету.

Құқықты тану жолымен құқықты қорғау ерекшеліктері. Құқық бұзылғанға дейінгі қалыпқа келтіру, және құқықтарды бұзатын немесе оның бұзылуына қауіп төндіретін әрекеттердің алдын алу. Мемлекеттік органның немесе жергілікті өзін-өзі басқару органының заңға қайшы келетін актілерін соттың қолданбауы. Міндеттерді заттай орындату.

Бұзылған құқықты қорғаудың тәсілі ретінде айып төлеуді қолданудың шектері. Азаматтық құқықтарды қорғаудың юрисдикциялық және юрисдикциялық емес әдістері. Жалпы юрисдикция соттары мен мамандандырылған соттардағы азаматтық-құқықтық даулардың ведомстволығын бөлу. Төрелік соттың азаматтық құқықтарды қорғауы.¹⁰

Азаматтық құқықтарды қорғаудың әкімшілік тәртібі. Азаматтық құқықтарды өзін-өзі қорғау. Кәсіпкерлер мен тұтынушылардың құқықтарын қорғау.

1.3 Азаматтар азаматтық құқықтардың субъектілері ретінде

«Азаматтар» мен «жеке тұлғалар» түсініктерінің арақатынасы. Азаматтардың құқық қабілеттілігі. Азаматтардың құқық қабілеттілігінің туындау және тоқтатылу сәті. Азаматтардың құқық қабілеттілігінің мазмұны. Азаматтардың есімі мен тұрғылықты жері азаматтық-құқықтық қатынастардағы дараландыру құралдары ретінде.

Азаматтардың әрекет қабілеттілігінің түсінігі мен әрекет қабілеттілігі бойынша азаматтардың категориялары. Азаматтардың толық әрекет қабілеттілігі. Эмансипация. Жас балалардың әрекет қабілеттілігі. Он төрттен он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандардың әрекет қабілеттілігі. Азаматтардың әрекет қабілеттіліктерін шектеудің негіздері, тәртібі және шектері. Азаматты әрекет қабілеттілігі жоқ деп тану. орғаншылық және қамқоршылық. Әрекетке қабілетті азаматтарға патронаж.

Кәсіпкерлік қызметтің түсінігі мен белгілері. Дара кәсіпкердің азаматтық-құқықтық мәртебесі. Дара кәсіпкердің дәрменсіздігі (банкроттығы). Азаматтың мүлкінен ақы өндіріп алу.

1.4 Заңды тұлғалар азаматтық құқықтың субъектілері ретінде. Мемлекет және әкімшілік-аумақтық бөлініс азаматтық құқық субъектілері ретінде.

Заңды тұлғаның түсінігі мен белгілері. Заңды тұлға институтының маңызы. Заңды тұлғаның теориялары. Заңды тұлғаның жалпы және арнайы құқық субъектілігі. Заңды тұлғаны дараландыру: атауы, тұрған жері, тауар белгісі және қызмет көрсету белгісі, тауардың шығарылған жерінің атауы. Заңды тұлғаның өкілдіктері мен филиалдары. Еншілес және тәуелді заңды тұлғалар. Заңды тұлғалардың жіктелуі.

13 Коммерциялық ұйымдар және олардың түрлері. Шаруашылық серіктестіктер және акционерлік қоғамдар. Өндірістік кооперативтер. Мемлекеттік кәсіпорындар. Коммерциялық емес ұйымдар: жалпы ипаттамасы және түрлері. Тұтыну кооперативтері. Қорлар. Мекемелер. Қоғамдық және діни бірлестіктер. Қазақстандағы дербес коммерциялық емес ұйымдар. Заңды тұлғалардың бірлестігі (ассоциациялар мен одақтар). Заңды тұлғаларды құру. Заңды тұлғаларды олардың ұйымдық-құқықтық нысанына қарай құру тәртібі мен тәсілдері. Құрылтай құжаттары. Заңды тұлғаның жарғылық капиталы және құрылтайшылардың үлесі. Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу:

мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органдар, мемлекеттік тіркеудің тәртібі. Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімі. Мемлекеттік тіркеуден бас тарту негіздері. Заңды тұлғалардың қызметтері лицензиялау. Лицензиялайтын қызмет түрлері. Заңды тұлғаларды тоқтату. Заңды тұлғалардың қызметін тоқтату тәсілдері. Заңды тұлғаларды қайта құру, қайта құру нысандары (түрлері). Өткізу актісі және бөлу балансы. Заңды тұлғаларды қайта құру кезіндегі құқықтық сирасқорлық. Заңды тұлғаны қайта құру кезіндегі несие берушілердің құқықтарының кепілдігі. Заңды тұлғаны тарату. Тарату негіздері мен тәртібі. Тарату комиссиясының (ликвидатор) қызметі. Заңды тұлғаны тарату кезіндегі несие берушілердің талаптарын қанағаттандыру тәртібі. Заңды тұлғаны дәрменсіз (банкрот) деп тану. Заңды тұлғалардың банкроттығы туралы заңнама. Банкроттықтың түсінігі мен белгілері. Дәрменсіз (банкрот) деп танылмайтын заңды тұлғалар. Банкроттық туралы істерді қарау. Банкроттық рәсімдері. Оңалту және конкурстық басқарушылар: құқықтары, міндеттері, жауапкершілігі. Сырттай байқау: мақсаты, тәртібі, мерзімі және байқау салдары. Борышқордың төлем абілеттілігін қалыпқа келтіру шаралары. Конкурстық өндіріс: мақсаты, тәртібі, мерзімі және енгізу салдары. Конкурстық масса. Несие ерушілердің талаптарын қанағаттандыру кезектілігі. Банкроттықтың ңайлатылған рәсімдері. Жоқ борышкердің банкроттығы. Заңды тұлғаны банкрот деп танудың салдары. Азаматтық-құқықтық қатынастар аясындағы жария

құқықтың субъектісі ретіндегі мемлекеттің құқық субъектілігінің ерекшеліктері. Қазақстан Республикасының азаматтық-құқықтық қатынастарға қатысуы. Әкімшілік-аумақтық бөліністердің азаматтық-құқықтық қатынастарға қатысуы. Мемлекеттің заттық-құқықтық қатынастарға қатысуы. Мемлекеттің міндеттемелік-құқықтық қатынастарға қатысуы. Қазақстан Республикасының және әкімшілік-аумақтық бөліністің міндеттемелері бойынша ақы өндіріп алу.

1.5 Азаматтық құқықтың объектілері

Азаматтық құқықтардың объектілерінің түсінігі мен түрлері. «Мүлік» категориясы азаматтық құқықтың объектісі ретінде. Ақпарат 16 (соның ішінде коммерциялық және қызметтік құпия) азаматтық құқықтардың объектісі ретінде. Жұмыстар мен қызметтердің нәтижесі азаматтық құқықтардың объектісі ретінде. Мүліктік емес игіліктер. Интеллектуалдық меншік. Осы объектілердің айналым қабілеттілігіне қарай азаматтық құқықтардың объектілерінің түрлері. Заттардың түсінігі мен заңи жіктелуі. Жеке-дара және тектік белгілерімен анықталған заттар. Тұтынылатын және тұтынылмайтын заттар. Адамның еңбегінен туындаған заттар және табиғи туындаған заттар. Жеке, отбасы, тұрмыста пайдалануға арналған заттар және кәсіпкерлік қызметте пайдалануға арналған заттар. Бөлінетін және бөлінбейтін заттар. Күрделі және жай заттар. Басты зат және керек-жарақ. Жемістер, азық-түлік және табыстар. Жанды және жансыз заттар. Жылжымайтын және жылжитын мүлік. Жылжымайтын мүлік түрлері және жылжымайтын мүліктің құқықтық режимінің ерекшеліктері. Жылжымайтын мүлікке құқықтар мен ауыртпалықтарды мемлекеттік тіркеу. Мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органдар. Ақша (валюта). Валюталық құндылықтар. Бағалы қағаздар азаматтық құқықтың объектісі ретінде. Бағалы қағаздардың жіктелуі. Бағалы қағаздар бойынша құқықтарды беру. Индоссамент, аваль. Бағалы қағаздардың түрлері. Вексель, оның түрлері, вексель бойынша төлем жүргізу тәртібі. Вексель наразылығы. Банктік депозит сертификаты облигация. Акция, акциялардың жіктелуі. Чек. Коносамент. Қос қойма куәлігі және жай қойма куәлігі. Опцион. Ипотекалық бағалы қағаздар. Мүліктік емес игіліктердің түсінігі, белгілері және түрлері. Мүліктік емес игіліктерді қорғау. Ар-намысты, абыройды, іскерлік беделді қорғау ерекшеліктері. Моральдық зиянның түсінігі. Моральдық зиянды өндірудің қағидаттары.

1.6 Мәмілелер

Мәмілелердің түсінігі. Мәміленің, шарттың, міндеттеменің арақатынасы. Мәмілелердің түрлері. Бір жақты мәмілелер. Екі жақты және көпжақты мәмілелер (шарттар). Реалды, консенсуалды, мерзімді, мерзімсіз, шартты және шартсыз, ақылы және ақысыз, сенімге негізделген мәмілелер. Биржалық мәміленің ерекшеліктері. Мәмілелердің жарамдылығының шарттары. Мәміленің қатысушыларының әрекет қабілеттілігі. Мәміленің нысанын ұстану. Мәміленің мазмұнының заңдылығы. Мәміле жасасу

кезіндегі ішкі ерік пен сыртқы ерік білдірудің тұтастығы. Мәмілілердің нысандары. Ауызша жасалатын мәмілелер. Жай жазбаша нысанда жасалатын мәмілелер. Мәміленің жай жазбаша нысанын сақтамау салдары. Заңға сәйкес міндетті нотариалды нысанды талап ететін мәмілелер. Мәміленің міндетті нотариалды нысанын сақтамау салдары. Мәмілелерді мемлекеттік тіркеу және мәмілелердің тіркелуі туралы заң талаптарын бұзу салдары. Мәміленің жарамсыздығы: түсінігі және заи салдары. Жарамсыз мәмілелердің түрлері. Мәміленің бір бөлігінің арамсыздығының салдары. Жарамсыз мәмілелер бойынша талап қою мерзімдері. Жалған және қулықпен жасалатын мәмілелер. Әрекетке қабілетсіз тұлғалардың, жас балалардың мәмілелері. Заңды тұлғалардың олардың құқық қабілеттілігінің шегінен, және мәміле жасауға өкілеттілік шегінен шығып жасаған мәмілелері. 14 пен 18 жас аралығындағы кәмелетке толмағандардың және әрекет қабілеттілігі шектеулі тұлғалардың мәмілелері. Елеулі мәні бар жаңылысу салдарынан жасалған мәмілелер. Алдау, зорлық, қорқыту ықпалымен жасалған мәмілелер, кіріптарлық мәмілелер. Мазмұны заңнама талаптары мен өзге де құқықтық актілерге сәйкес келмейтін мәміле, сондай-ақ құқықтық тәртіп негіздері мен адамгершілікке қайшы келетін мақсатпен жасалған мәмілелер.

1.7 Өкілдік. Сенімхат. Мерзімдер. Талап қою мерзімі

Өкілдіктің түсінігі, маңызы және қолданылу аясы. Өкілдіктің түрлері. Өкіл бола алмайтын тұлғалар. Заңды өкілдіктің ерекшеліктері. Шартты (ерікті) өкілдік. Коммерциялық өкілдік. Оның өкілеттігі және белгілеу тәсілдері. Мәміле жасауға өкілеттігін асыра пайдаланып және мәміле жасауға уәкілдік берілмеген тұлғаның жасаған мәмілесі. Сенімхаттың түсінігі, түрлері және әрекет ету мерзімі. Сенімхаттың нысаны. Міндетті нотариалды нысанды талап ететін сенімхаттар және нотариалды куәландырылғандарға теңестірілген сенімхаттар. Заңды тұлғаның атынан берілген сенімхаттың нысаны. Сенімнің ауысуы. Сенімхаттың тоқтатылуы және оның тоқтатылуының салдары. Азаматтық құқықтағы мерзімдердің түсінігі, маңызы және заңи табиғаты. Мерзімдердің түрлері және заңи маңызы. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру және міндеттердің орындау мерзімдері. Бұлтартпау мерзімдері. Кінәраттық, кепілдік мерзімдері және қызмет ету (жарамдылық) мерзімдері. Иелену мерзімі және оның талап қою мерзімімен байланысы. Мерзімдерді анықтау, оларды есептеу тәртібі. Азаматтық құқықтарды қорғау мерзімдері. Талап қою мерзімінің түсінігі және маңызы. Талап қою мерзімдерінің ережелерін қолдану. Талап қою мерзімдерінің түрлері: жалпы және арнайы. Талап қою мерзімі қолданылмайтын талаптар. Талап қою мерзімінің өтуінің басталуы. Талап қою мерзімінің өтуін тоқтата тұру. Талап қою мерзімінің өтуін тоқтата тұратын мән-жайлар. Талап қою мерзімін қалпына келтірудегі мерзімдерді есептеу тәртібі. Талап қою мерзімінің өтуіндегі үзіліс. Талап қою мерзімін қалпына келтіру. Талап қою мерзімін қалпына келтіруде ескерілетін мән-

жайлар. Талап қою мерзімінің өтіп кету салдары. Талап қою мерзімінің қосымша талаптарға қолданылуы.

2-Модуль Меншік құқығы және өзге де заттық құқықтар

2.1 Заттық құқықтар. Меншік құқығы. Меншік құқығы және өзге де заттық құқықтардың туындауы және тоқтатылуы.

Заттық құқық азаматтық құқықтың салашығы ретінде. Заттық құқықтардың түсінігі және мазмұны. Заттық және міндеттемелік құқықтардың салыстырмалы сипаттамасы. Заттық құқықтардың жіктелуі. Кепіл мен жалдауды заттық құқықтарға жатқызу мәселелері. Иелену заттық құқық ретінде. Меншік экономикалық категория ретінде. Меншік құқығының түсінігі объективті азаматтық құқық ретінде. Меншік иесінің өкілеттіктері, олардың мазмұны және жүзеге асыру мен қорғау шектері. Меншік иесінің ауыртпалықтары. Меншік құқығының мерзімсіздігі. Қазақстан Республикасының Конституциясы бойынша меншік нысандары. Жеке меншік құқығы. Мемлекеттік меншік объектілерін жекешелендіру. Мемлекеттік меншік құқығы. Республикалық және коммуналдық меншік. Меншік құқығының объектілері мен субъектілері. Азаматтық құқықтың жария субъектілерінің меншік құқығының ерекшеліктері. Меншік құқығына ие болу. Меншік құқығының пайда туындауының бастапқы тәсілдері. Жаңа

затты дайындау. Өз бетімен салынған құрылысқа меншік құқығын алу. Өңдеу. Жинауға арналған көпшілік қолды заттарды меншікке айналдыру. Олжаға меншік құқығын алу шарттары. Көмбе. Қараусыз немесе қаңғып жүрген малға немесе басқа да үй жануарларына меншік құқығын алу. Меншік иесі жоқ жылжитын заттарға меншік құқығын алу. Иелену мерзімі. Жемістер мен табыстарға меншік құқығы. Пәтер, гараж үшін үлестерді толық төлеу. Меншік құқығының туындауының туынды тәсілдері. Шарт бойынша алушының меншік құқығы пайда болатын кез. Заттардың берілуі. Мүліктің кездейсоқ жойылу және бүліну тәуекелі. Меншік құқығының тоқтатылу негіздері. Меншік құқығын ерікті және мәжбүрлеп тоқтату. Меншік иесінің еркімен меншік құқығын тоқтату. Меншік құқығынан бас тарту. Заттың қирауына немесе жойылуына байланысты меншік құқығының тоқтатылуы. Меншік иесінен оған тиесілі мүлікті мәжбүрлеп алу. Ірі бағалы заттарды сатып алу. Меншік иесінің міндеттемелері бойынша мүлкінен ақы өндіріп алу. Заң құжаттарына сәйкес бұл тұлғаға тиесілі бола алмайтын мүлікті иеліктен айыру. Жер учаскесін алып қоюға байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру. Реквизиция және тәркілеу. Мемлекет меншігіне алып қою. Үлесті меншік қатысушысына ортақ мүліктегі оған тиесілі бөліктің орнына өтем төлеу. Жер учаскесін мемлекет мұқтаждықтары үшін сатып алу. Мәжбүрлеп тоқтатудың өзге де тәсілдері. Тұрғын үй-жайға меншік құқығы және өзге де заттық құқықтар. Тұрғын үй-жайдың меншік иесінің отбасы мүшелерінің тұрғын үй-жайды пайдалану құқығы. Жер учаскесі меншік құқығының объектісі ретінде.

2.2 Ортақ меншік құқығы. Өзге де (шектелген) заттық құқықтар.

Ортақ меншіктің түсінігі және туындау негізі. Ортақ меншік құқығының түсінігі және түрлері. Ортақ үлестік меншік. Ортақ үлестік меншік құқығындағы үлестерді анықтау. Үлестік меншіктегі мүлікті иелену, пайдалану және билік ету. Сатып алудың басым құқығы. Үлесті меншіктегі мүлікті пайдаланумен байланысты кірістер мен шығындарды ортақ үлестік меншік қатысушыларының арасында бөлу. Ортақ үлесті меншіктегі үлікті бөлу және одан үлесті бөліп шығару. Ортақ бірлескен меншік, оның туындау негіздері. Ортақ бірлескен меншіктегі мүлікті иелену, пайдалану және билік ету. Ортақ бірлескен меншіктегі мүлікті бөлу және одан үлесті бөліп шығару. Ерлі-зайыптылардың ортақ меншігі. Шаруа және фермер қожалығының мүлкіне оның қатысушыларының ортақ бірлескен меншік құқығы. Кондоминиум ортақ бірлескен меншік құқығының ерекше нысаны ретінде. Меншік иесі болып табылмайтын тұлғалардың заттық құқықтарының түрлері. Шаруашылық жүргізу құқығы. Шаруашылық жүргізу құқығының түсінігі, субъектілері және мазмұны, шектері. Шаруашылық жүргізудегі мүлікке меншік құқығы. Оралымды басқару құқығының түсінігі, субъектілері және мазмұны. Қазыналық кәсіпорын мүлкі мен мекеменің мүлкіне билік ету. Шаруашылық жүргізу құқығы мен оралымды басқару құқығына ие болу және тоқтату. Кәсіпорын немесе мекеме басқа меншік иесіне өту кезінде мүлікке құқықтарды сақтау. Жер пайдалану құқығы және жер қойнауын пайдалану құқығы. Сервитуттар: түсінігі, түрлері, оларды бекіту тәртібі мен негіздері. Узуфрукт, эмфитевзис, суперфиций.

2.3 Меншік құқығы мен өзге де заттық құқықтарды қорғау.

Меншік құқығын және өзге де заттық құқықтарды қорғаудың азаматтық-құқықтық құралдарының жүйесі. Меншік құқығын қорғаудың заттық-құқықтық және міндеттемелік-құқықтық тәсілдері. Меншік иесінің мүлікті өзгенің заңсыз иеленуінен талап етуі (виндикациялық талап). индикациялық талапты қанағаттандыру негіздері. Заттарды заңсыз иеленуден қайтарып алу кезінде есеп айырысу. Меншік иесі құқықтарын иеленуден айыруға байланысы жоқ бұзылудан қорғау (негаторлық талап). Мүлікті тізімнен алып тастау туралы талап (тыйым салудан босату). Меншік құқығын тану туралы талаптар. Меншік иесі болып табылмайтын иеленушінің құқықтарын қорғау. Билік пен басқару органдарының актілерімен меншік иесінің құқықтарын заңсыз айыру мен шектеу кезінде меншік құқығын қорғау. Меншік құқығын азаматтық-құқықтық қорғаудың өзге де тәсілдері.

3- Модуль Міндеттемелік құқық.

3.1 Міндеттеменің түсінігі мен мазмұны. Міндеттемедегі тараптар. Міндеттемені орындау.

Міндеттемелік құқықтың түсінігі мен жүйесі. Міндеттеменің түсінігі мен мазмұны, оның басқа мүліктік құқықтық қатынастардан айырмашылығы. Міндеттеменің туындау негіздері. Міндеттеменің субъектілері. Міндеттемедегі тұлғалардың көптігі. Міндеттемелердің жіктелуінің әселелері. Міндеттемелердің түрлері. Ортақтасқан, үлестік және субсидиарлық міндеттемелер. Үшінші тұлғалардың қатысуымен міндеттемелер. Регрестік міндеттемелер. Үшінші тұлғалардың пайдасына міндеттемелер. Міндеттемедегі тұлғалардың ауысуы. Құқықты (талап етуді) беру. Қарызды алмастыру. Міндеттеменің орындалуының түсінігі мен қағидаттары. Міндеттемені орындаудан біржақты бас тартуға және міндеттеменің шарттарын бір жақты өзгертуге жол берілмеуі. Міндеттемені тиісті борышқордың тиісті несие берушіге орындауы, міндеттемені борышқор үшін үшінші тұлғаның орындауы. Ортақтасқан және үлестік міндеттемелердің орындалу ерекшеліктері. Міндеттемені толық көлемде орындау. Міндеттемені бөлшектеп орындау ережелері. Міндеттемені орындау мерзімі. Міндеттемеде ол орындалатын мерзім көрсетілмесе және бұл мерзімді анықтауға мүмкіндік беретін шарттар болмаса орындау тәртібі. Міндеттемені мерзімінен бұрын орындау. Міндеттемені мерзімінде орындамаудың салдары. Міндеттеме орындалатын жер. Ақшалай міндеттемені орындаудың ерекшеліктері. Міндеттемені орындау тәсілі. Міндеттемені заттай орындау. Міндеттемені қарсы орындау. Міндеттемені мерзімін өткізіп орындаудың салдары.

3.2 Міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету.

Міндеттеменің орындалуын қамтамасыз етудің түсінігі және тәсілдері. Міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерінің акцессорлық сипаты. Айып төлеудің түсінігі мен түрлері. Айып төлеу туралы келісімнің нысаны және оны сақтамау салдары. Залалдар мен айып төлеудің арақатынасы. Кепілпұл, оның аванстан айырмашылығы. Кепілпұлмен қамтамасыз етілген міндеттемені орындамаудың және тоқтатудың салдары. Борышқордың мүлкінен ұстап қалу. Кепілдік міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету әдісі ретінде. Кепілдік берушінің жауапкершілігі. Кепіл болушылық. Кепіл болушылықтың туындау негізі. Кепіл болушылықты тоқтату. Кепілдік жарна. Кепіл. Кепілдің түсінігі және туындау негіздері. Кепілдің түрлері. Кепілді қайталап салу. Кепіл міндеттемесін ұстап қалу. Кепілге салынған мүліктен ақы өндіріп алу негіздері мен тәртібі. Кепілге салынған мүлікті сату. Кепілді тоқтату негіздері. Айналымдағы тауарларды кепілге салу. Ломбардта заттарды кепілге салу. Ипотека. Ипотеканың түсінігі мен пәні. Ипотеканың пәні бола алмайтын мүлік. Ипотека туралы шартты мемлекеттік тіркеу. Тұрғын үйлер мен пәтерлер ипотекасының ерекшеліктері.

3.3 Міндеттемені тоқтату

Міндеттемені тоқтату негіздері (тәсілдері). Тиісінше орындау міндеттемені тоқтату тәсілі ретінде. Міндеттеменің орындалуын куәландыру.

Міндеттеменің бір тарабының талап етуі бойынша міндеттемені тоқтату, міндеттемелерді тиісінше орындаумен тоқтату. Бас тарту. Несие беруші мен борышқордың бір тұлға болуы. Жаңғыртылу. Борышты кешіру. Міндеттемені біртектес қарсы талапты есепке жатқызу арқылы тоқтату. Есепке жатқызу жол берілмейтін жағдайлар. Орындауға мүмкіндік болмағандықтан міндеттеменің тоқтатылуы. Мемлекеттік органның құжаты негізінде міндеттеменің тоқтатылуы, тоқтатылу салдары. Азаматтың қайтыс болуымен міндеттеменің тоқтатылуы. Заңды тұлғаның таратылуымен міндеттеменің тоқтатылуы. Міндеттеменің тоқтатылуының өзге де әдістері.

3.4 Міндеттемені бұзғандығы үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілік

Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің түсінігі мен функциялары. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің, санкциялар мен құқық бұзушыға жедел ықпал ету шараларының арақатынасы. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің нысандары. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің түрлері: шарттық және шарттан тыс, үлестік және ортақтасқан, негізгі және субсидиарлық, толық және шектелген, аралас жауапкершілік, регресс тәртібімен жауапкершілік. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің шарттары (негіздері). Құқыққа қайшы мінез-құлық. Зиян келтіру. Құқыққа қайшы әрекет пен зиян келтірудің арасындағы себепті байланыс. Кінә. Азаматтық құқықтағы кінәнің ерекшеліктері. Кінәсіздік жауапкершіліктің негіздері. Кәсіпкерлік қызмет саласындағы жауапкершіліктің ерекшеліктері. Жауапкершіліктен босататын мән-жайлар. Оқиға және бой бермейтін күш. Борышқордың мерзімді өткізіп алу салдары және несие берушінің мерзімді өткізіп алу салдары. Моральдық зиян. Моральдық зиянды ақшалай өтеу. Ақшалай міндеттемені орындамағаны үшін жауапкершіліктің ерекшеліктері. Басқаның ақшасын заңсыз пайдаланғаны үшін жауапкершілік.

3.5 Шарттың түсінігі мен ережелері. Шартты жасасу, өзгерту және бұзу.

Шарттың түсінігі мен маңызы. Қазақстанда нарықтық қатынастарды қалыптастырудағы шарттың рөлі. «Шарт», «мәміле», «міндеттеме» ұғымдарының арақатынасы. Шарт еркіндігі қағидаты және оның шектелуі. Шарттардың түрлері. Жария шарт. Қосылу шарты. Алдын ала жасалатын шарт. Шарттың қатысушыларының пайдасы үшін және үшінші тұлғалардың пайдасы үшін жасалатын шарттар. Бір тарапты және өзара шарттар. Ақылы және ақысыз шарттар. Шартты түсіндіру. Шарттың мазмұны. Шарт ережелері. Шарттың елеулі ережелерінің заңи маңызы. Шарттың әдеттегі, қосымша және үлгі ережелері. Шарт нысаны. Ауызша, конклюдентті әрекеттер арқылы және үндемей қалу жолымен жасалатын шарттар. Жай жазбаша нысанда жасалатын және нотариалды нысан талап етілетін шарттар. Шарттың заңмен талап етілген нысанын сақтамау салдары. Шарттарды мемлекеттік тіркеу және мемлекеттік тіркеу туралы талаптарды сақтамау салдары. Шарт жасасу. Шарт жасасу кезеңдері. Оферта мен

акцептке қойылатын талаптар. Жария оферта. Шарт жасалатын кез. Шарт жасалатын жер, оның заңи маңызы. Шартты міндетті түрде жасасу жағдайлары және тәртібі. Сауда-саттықта жасалатын шарттың ерекшеліктері. Шартқа дейінгі даулар. Шартты өзгерту және бұзу. Шартты оның әрекет ету кезеңінде өзгерту және бұзу негіздері. Шартты

бір жақты өзгерту және тоқтату. Мән-жайлардың елеулі түрде өзгеруіне байланысты шартты өзгерту және бұзу ерекшеліктері. Шартты өзгерту және тоқтату салдары мен тәртібі.

Модуль4. Міндеттемелердің жекелеген түрлерінің жалпы ережелер

4.1 Мүлікке меншік құқығын (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) беру жөніндегі шарттар. I бөлім. Сатып алу сату шарты және оның жекелеген түрлері: бөлшектеп сатып алу сату, тауар жеткізілім, келісім-шарт жасасу, энергиямен жабдықтау, кәсіпорынды сату, жекешлендіру.

Меншік құқығы, шаруашылық жүргізу және оралымды басқарудың заттық құқықтар ретіндегі ұғымы. Шарт меншік құқығының, шаруашылық жүргізудің және оралымды басқарудың туындау негізі ретінде. Сатып алу сату шартының тараптары. Сатып алу сату шартының пәні елеулі ереже ретінде. Тауар жөніндегі ереже (аталуы және саны). Сатушының тауар беру жөніндегі міндетін орындау мерзімі мен сәті. Тауардың кездейсоқ жойылу, бүліну қаупінің ауысуы. Үшінші тұлғалардың құқықтарынан тыс тауар. Эвикция. Тауар ассортименті. Тауар сапасы. Тауардың жарамдылық мерзімі. Тауар сапасына кепілдік. Тауар жөніндегі өзге де ережелер (тауардың жиынтықтылығы, тауарды салатын ыдыс және оны буып-түю). Тауар бағасы, тауарға ақы төлеу мерзімі және тәртібі. Тауарды кредитке сату. Сатып алу сату шартының ережелерін бұзу салдары. Бөлшектеп сатып алу сату шартының ұғымы, нысаны және ерекшеліктері. Сатушы – кәсіпкерлік қызметтің субъектісі ретінде. Жария шарт. Тауарларды үлгілер бойынша сату. Бөлшектеп сатып алу сату шартын жасасудың ерекшеліктері. Автоматтарды пайдалана отырып тауарды сату. Тауарды сатып алушыға жеткізіп беру туралы шартпен сату. Сапасы лайықты тауарды алмастыру. ҚР азаматтық кодексінің, «Тұтынушыларын құқығын қорғау туралы» ҚР заңының, ҚР кәсіпкерлік кодексін, «Сауда қызметін реттеу туралы» ҚР заңының, «Тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» ҚР заңының және өзге де нормативтік құқықтық актілердің ережелерін талдау. Тауар жеткізілім шартының ұғымы. Тауар жеткізілім шартының елеулі ережелері. Тауар жеткізілім шартының нысаны. Тауар жеткізілім шартының пәні, бағасы және өзге де ережелері. Ұзақ мерзімді тауар жеткізілім шарты. Жекелеген бөліктермен тауар жеткізу. Тауарды жеткізудің кезеңдері, тәртібі және графигі. Тауарды жөнелту. Тауарды жеткізу. Жетіспеген тауар. Жетіспеген тауар бойынша тауарлардың түр-түрі. Тауар жеткізілім шарты бойынша іскерлік айналым ережелері. Тауарларды таңдау. Ыдыс және буып-түю. Жетіспеген тауар және тауар жеткізілімдегі кешіктіру үшін айып төлеу. Тауар жеткізілім

шарты бойынша тапсырыс беруші мен тауар жеткізушінің жауаптылығы. Тауар жеткізілім шартын орындаудан біржақты тәртіпте бас тарту. Келісім шарт жасасу шартының ұғымы. Келісім-шарт жасасу шартының тараптары – ауылшаруашылық өнімдерін өндіруші (сатушы), мұндай тауарларды қайта өңдеу немесе сату үшін сатып алатын тұлға (сатып алушы). Энергиямен жабдықтау шартының ұғымы және белгілері. Қосылған желі ұғымы. Тұрмыстық мақсатта тұтынушымен энергиямен жабдықтау шартын жасасу сәті. Энергияның азаматтық құқықтың объектісі ретіндегі ұғымы және ерекшеліктері. Энергиямен жабдықтау шартының тараптары – энергиямен жабдықтаушы ұйым, абонент. Желілерді, аспаптар мен жабдықтарды пайдалану. «Электрэнергетика туралы» ҚР заңын, «Газ және газбен жабдықтау туралы» ҚР заңын талдау. Кәсіпорынды сату шартының ұғымы. Кәсіпорын азаматтық құқықтың объектісі ретінде. Кәсіпорынды сату шартының нысаны. Кәсіпорынға құқықтың ауысуы.

4.2 Мүлікке меншік құқығын (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) беру жөніндегі шарттар. II бөлім. Айырбас шарты, сыйға тарту шарты, рента шарты.

Айырбас шартының ұғымы. Рим құқығындағы айырбас шарты. Тараптардың құқықтары мен міндеттері. Айырбас шарты мүлікке меншік (шаруашылық жүргізу, оралымды басқару) құқығын беруге байланысты шарттардың бір түрі ретінде. Заттар, құқықтар, жұмыстар және қызмет көрсетулер айырбас шартының пәні ретінде. Айырбасталатын тауарлардың бағасы және құндылығының теңдігі. Айырбас шарты тараптарының өзара міндеттері. Айырбасталатын тауарларға меншік құқығының ауысуы. Айырбас шарты бойынша берілген тауардың мәжбүрлі алынып қойылғаны үшін жауаптылық. Мемлекет айырбас шартының тарабы ретінде. Айырбас шартының құқықтық сипаттамасы. Айырбас шартының мерзімі. Айырбас шартының елеулі ережелері. Айырбас шартының нысаны. Айырбас шартының мазмұны. Айырбас шартынан туындайтын құқықтарды виндикациялық талаптар қою арқылы қорғау. Сыйға тарту шарты. Рим құқығындағы сыйға тарту шарты. Сыйға тарту шартының тараптарын айқындау. Сыйға тарту шартының пәні. Заттар сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тартушыға не үшінші тұлғаға қатысты мүліктік құқықтар (талаптар) сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сый алушыны сыйға тартушының не үшінші тұлғаның алдындағы мүліктік міндеттерінен босату сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шарты екіжақты мәміле ретінде. Заттық құқықтар сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартының нысаны. Сыйға тартуға уәде беру. Сыйға тарту шартының жарамсыздығының негіздері. Сый алушының сыйды қабылдаудан бас тартуы. Сыйға тартуға тыйым салу. Сыйға тартуға шектеу қою. Ортақ меншік сыйға тарту шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартының пәні ретінде беруге болатын сыйлықтардың құны. Тұлғаның атынан сыйға тартуға жол берілмейтін жағдайлар. Сый алушы бола алмайтын тұлғалар. Шаруашылық жүргізудегі не оралымды басқарудағы мүлік сыйға тарту

шартының пәні ретінде. Сыйға тарту шартын орындаудан бас тарту. Сыйға тартудың күшін жою. Сыйға тарту шартын орындаудан бас тартуға және сыйға тартудың күшін жоюға жол берілмейтін жағдайлар. Сыйға тартылған заттардың кемішілігі себепті зиян келтіру салдары. Сыйға тартуға уәде беру кезіндегі құқықмирасқорлық. Қайырымдылық. Жылжымайтын мүлікті сыйға тарту шарты. Сыйға тартушы мен сый алушының құқықтары және міндеттері. «Жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР 2015 жылдың 18 қарашасындағы №410-V заңын талдау. Рента шарты. Рента шартының туындау және даму тарихы. Рента шартының ерекшеліктері. Рента шартының тараптары: рента төлеуші және рента алушы. Рента шартының нысаны. Рента шартының түрлері. Тұрақты рента. Ғұмырлық рента. Мүлікті рента төлемін алып отыру мақсатында иеліктен шығару. Жылжымайтын мүліктегі рента ауыртпалығы. Рента төлемін қамтамасыз ету, мүлікке қатысты кепіл құқығы. Рента төлеушінің міндеттемені орындамауы не тиісінше орындамауы қаупін рента алушының пайдасына сақтандыру. Рента шарты бойынша төлемдер. Рента төлемін кешіктіргендігі үшін жауаптылық. Рента шартын бұзу. Рента төлеушіге мүлікті беру барысында рента алушының мүдделерінің құқықтық кепілдіктері. Тұрақты рента және оның ерекшеліктері. Тұрақты рента алушылары. Тұрақты рента нысаны және мөлшері. Тұрақты рента төлемдерінің мерзімі. Төлеушінің тұрақты рентаны сатып алу құқығы. Рента алушының талабы бойынша тұрақты рентаны сатып алу. Тұрақты рентаны сатып алу. Тұрақты рента төлемі үшін берілген мүліктің кездейсоқ жойылу немесе бүліну қаупі. Ғұмырлық рента. Ғұмырлық рентаны алушылар. Ғұмырлық рентаның мөлшері. Ғұмырлық рентаның төлем мерзімдері. Рента алушының талабы бойынша ғұмырлық рента шартын бұзу. Рента шарты бойынша берілген мүліктің кездейсоқ жойылу қаупі. Ғұмырлық рента шарты тараптарының құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Өмір бойы асырауда ұстау. Өмір бойы асырауда ұстау шартының тараптары. Өмір бойы асырауда ұстауды ұсыну жөніндегі міндеттер. Өмір бойы асырауда ұстауды мерзімді төлемдерге алмастыру. Өмір бойы асырауда ұстауды қамтамасыз ету үшін берілген мүлікті пайдалану және иеліктен шығару. Өмір бойы асырауда ұстауды тоқтату.

4.3 тақырып. Мүлікті пайдалануға беру жөніндегі шарттар. Мүлік жалдау шартының жалпы ережелері. Көлік құралдарын жалға алу, прокат.

Мүлікті пайдалануға беру жөніндегі шарттардың жалпы белгілері. Мүлік жалдау шарты және оның белгілері. Мүлік жалдау шартының тараптары. Мүлік жалдау шартының объектілері. Кәсіпорын мүлік жалдау шартының объектісі ретінде. Жер пайдалану, жер қойнауын пайдалану құқықтары және өзге де заттық құқықтар мүлік жалдау шартының объектілері ретінде. Айналым қабілеттілігіне қарай мүлік жалдау шартының объектілерінің шеңберін шектеу. Қосалқы жалға беру. Қосалқы жалға берушінің жауаптылығы. Тұрғын-үйді, жер участогін, жер қойнауын және өзге де дербес табиғат объектілерін мүліктік жалдау шарты бойынша берудің ерекшеліктері. Мемлекет мүлкін мүліктік

жалдау бойынша берудің ерекшеліктері. Мемлекеттік-жекешелік әріптестік шартының, соның ішінде концессия шартының негізінде мемлекеттік мүлікті жалға берудің ерекшеліктері. Мүлік жалдау шартының талаптары. Мүлік жалдау шартының нысаны. Мүлік жалдау шартының мерзімі. Жалға берілетін мүлікке қатысты

үшінші тұлғалардың құқықтары. Мүлік жалдау шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері. Жалға алушының жалға алынған мүлікке билік ету шегі. Жалға берушінің жалға берілген мүлікті ұстап-тұту жөніндегі міндеттері. Жалға берілген мүлікке күрделі жөндеу жүргізу. Жалға алушының жалданған мүлікті ұстап-тұту жөніндегі міндеттері. Жалға алушының жалданған мүліктен алынатын өнімге, жемістерге және өзге де кірістерге меншік құқығы. Жалданған мүлікке жасалған ажыратылатын және ажыратылмайтын жақсартулар. Тараптардың біреуінің талап етуі бойынша мүліктік жалдау шартын өзгерту және бұзу. Жалға алушының шартты жаңа мерзімге жасасуға артықшылықты құқығы. Мүліктік жалдау шартын қайта жаңарту. Мүліктік жалдау шартының тараптар өзгерген кезде күшін сақтап қалуы. Қосымша жалдау шартының негізгі мүліктік жалдау шартына тәуелділігі. Келесідей нормативтік құқықтық актілерді талдау: ҚР Азаматтық Кодексі, ҚР Жер Кодексі, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» ҚР Заңы, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңы, «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» ҚР Заңы. Көлік құралдарын жалдау. Көлік құралын экипажымен жалдау шарты. Көлік құралының ұғымы. Көлік құралын экипажымен жалдау шартының нысаны. Көлік құралының мазмұны. Жалға берушінің көлік құралын басқару мен техникалық пайдалану жөніндегі міндеттері. Көлік құралын сақтандыру. Көлік құралына келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Көлік құралы келтірген зиян үшін жауапкершілік. Көлік құралын экипажсыз жалдау шарты. Көлік құралын экипажсыз жалдау шартының нысаны. Көлік құралын экипажымен және экипажсыз жалдау шарты тараптарының жауаптылығы. Прокат шарты. Прокат шартының нысаны. Прокат шарты жария шарт ретінде. Прокат шартының ерекшеліктері. Прокат шартының мерзімі. Прокат шартындағы жалға берушінің және жалға алушының құқықтары. Жалға алушының прокат шартынан бас тарту құқығы. Мүлікті жалға алушыға беру. Жалға берілген мүліктің кемшіліктерін жою. Прокат шарты бойынша мүлікті пайдаланғаны үшін төленетін ақы. Прокат шарты бойынша берілген мүлікке күрделі және ағымдағы жөндеу жүргізу. Прокат шарты бойынша жалға алушыға берілген мүлікті қосалқы жалға беру.

4.4 Лизинг, тұрғын-үйді жалдау шарты, ссуда (мүлікті тегін пайдалану) шарты. Кәсіпорынды жалдау. Үйлерді және ғимараттарды жалдау.

Лизинг шарты. Лизинг шартының қалыптасу тарихы. Лизинг ұғымы. Лизинг шартының тараптары. Лизинг нысанасы. Үйлер, ғимараттар, машиналар, жабдықтар, құрал-саймандар, көлік құралдары, жер учаскелері және кез келген тұтынылмайтын заттар лизинг нысанасы ретінде. Шарттың

пәні бола алмайтын мүліктер. Лизинг шартының елеулі ережелері. Лизинг нысанасына меншік құқығы. Лизинг түрлері. Ішкі және халықаралық лизинг. Қайтарымды лизинг. Қайта лизинг. Банктік лизинг. Қаржы лизингі, жедел лизинг. Толық лизинг. Қосалқы лизинг. Таза лизинг. Ислам лизингі. Лизинг шартының нысаны. Лизинг шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері. Мүлікті лизингке беру туралы сатушыны хабардар ету. Мүліктің кездейсоқ жойылу немесе бүліну қаупі. Лизинг шарты бойынша төленетін төлемдер. Лизинг алушыға лизинг шартының нысанасын беру. Сатушының жауапкершілігі.

Қаржылық лизинг. Лизинг беруші. Лизинг алушы. Лизингтік мәміле. Лизингтік қызмет. Тұтынылмайтын заттар. Сатушы, лизингтік мәміленің қатысушылары. Лизинг мерзімі. Банктердің лизинг беруші ретіндегі лизингтік қызметін лицензиялау. Тұрғын үйді жалдау шарты. Тұрғын үйді жалдау шартының тараптары. Жеке тұлғалардың тұрғын үйді жалдау шартының тараптары ретінде міндетті қатысуы. Тұрғын үйді жалдау шартының пәні. Тұрғын үйге меншік құқығының және оны пайдалану құқығының туындау және тоқтату негіздері. Жеке (бөлек) меншік. Жалға беруші. Жалға алынатын үй. Жалға алушы. Жеке тұрғын үй қоры. Коммуналдық тұрғын үй қоры. Кондоминиум. Қосалқы жалға алушы. Ведомствалық тұрғын үй қоры. Мемлекеттік тұрғын үй қоры. Тұрғын үй ұғымы. Ғимарат ұғымы. Кәсіпорынды жалдау шарты. Кәсіпорын азаматтық құқықтардың объектісі ретінде. Кәсіпорынды жалдау шарты бойынша берілуіне жол берілмейтін мүліктер. Кәсіпорынның жұмысшыларына қатысты құқықтар мен міндеттер. Жалға алушыға борыштарын аударғаны туралы жалға беруші өз кредит берушілерін жалдау шарты жасалғанға дейін жазбаша түрде хабардар ету міндеті. Жалға алушыға тиісті борыштың ауысуына келісім. Кәсіпорынды жалдау кезіндегі кредит берушілердің құқықтарының қорғалуы. Несие берушілердің келісімін алмастан жалға алушыға борышты аудару кезіндегі жалға берушінің жауаптылығы. Кәсіпорынды жалдау шартының нысаны. Кәсіпорынды жалдау шартын жарамсыз деп тану негіздері. Жалға алынған мүлікті беру. Өткізу актісі. Жалға алушының кәсіпорынды ұстау және оны пайдалану бойынша шығындарды төлеу жөніндегі міндеттері. Жалға алынған кәсіпорынның мүлкін пайдалану. Жалға алушының жалға алынған кәсіпорынға өзгерістер мен жақсартулар енгізуі. Жалға алынған кәсіпорынға жасалған ажыратылмайтын жақсартулар. Жалға алынған мүлікке жасалған ажыратылмайтын жақсартулардың құнын жалға алушыға өтеп беру. Жалға алынған кәсіпорынды қайтару. Үйлерді не ғимараттарды жалдау шарты. Үйлерді не ғимараттарды жалдау шартының нысаны. Жалға алу ақысының мөлшері. Үйді немесе ғимаратты беру. Ғимарат ұғымы. Құрылыс ұғымы. Мүлікті тегін пайдалану шарты. Мүлікті тегін пайдалану шартының тараптары. Мүлікті тегін пайдалануға беру. Тегін пайдалануға берілген мүліктің кемшіліктері үшін жауапкершілік. Тегін пайдалануға берілген мүлікке үшінші тұлғалардың құқықтары. Келесідей нормативтік құқықтық актілерді талдау: «Қаржы лизингі

туралы» ҚР Заңы, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» ҚР Заңы, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңы, «Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы» ҚР Заңы, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі, ҚР Еңбек кодексі, «Тұрғын үй қатынастары туралы» ҚР Заңы, «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» ҚР Заңы, «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» ҚР Заңы.

4.5 Жұмысты орындау жөніндегі шарттар (мердігерлік сипаттағы шарттар). Мердігерлік туралы жалпы ережелер. Тұрмыстық мердігерлік. Құрылыс мердігерлігі. Жобалау және іздестіру жұмыстарына, ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік.

Мердігерлік мазмұны. Мердігерлік шартының тараптары, пәні және нысаны. Мердігерлік шарты мен еңбек шартының ара қатынасы. Мердігерлік шартының интеллектуалдық меншік объектісін жасау жөніндегі шарттан айырмашылығы. Мердігерлік шартының түрлері (тұрмыстық мердігерлік, құрылыс мердігерлігі, жобалау және іздестіру жұмыстарына мердігерлік, ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға мердігерлік). Жұмысты мердігердің қарамағында орындау. Мердігердің шаруашылық еркіндігі. Материалдардың кездейсоқ жойылу қаупі. Бас мердігер және қосалқы мердігер. Бас мердігер және қосалқы мердігердің құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Жұмысты орындау мерзімі. Бастапқы, аралық және түпкі мерзімдер. Жұмыстың бағасы. Мердігерлік шартындағы мердігердің міндеттері. Мердігерге тапсырма. Смета. Тұрлаулы смета. Мердігердің үнемі. Жұмысқа ақы төлеу тәртібі. Жұмыстың нәтижесін, құралдарды, сыйақыны ұстап қалу құқығы. Жұмысты тапсырысшының материалдарын пайдалана отырып орындау. Тапсырысшы берген мүліктің сақталмағаны үшін мердігердің жауаптылығы. Тапсырысшының жұмыстарды орындау кезіндегі құқықтары. Мердігер тапсырысшыға ескертуге міндетті мән-жайлар. Тапсырысшының жәрдем көрсетуі. Тапсырысшының орындалған жұмысты қабылдауы. Жұмысты орындау барысындағы кемшіліктер. Жұмысты қабылдау-өткізу актісі. Көрінеу кемшіліктер. Жасырын кемшіліктер. Кепілдік мерзімі. Сараптама. Жекелеген бөліктерді немесе толықтай қабылдау. Жұмыстың нәтижесін мердігердің сатуына жол беретін негіздер. Толықтай қабылдау барысында кемшіліктерді айқындаған реттегі тапсырыс берушінің құқықтары. Мердігерлік нысанасы жойылған немесе жұмысты аяқтау мүмкін болмаған жағдайдағы тараптар арасындағы есеп айырысу. Жұмыстың сапасы. Жұмыстың сапасына кепілдік. Кепілдік мерзімді есептеу тәртібі. Мердігердің жұмыс сапасының тиісті дәрежеде болмауы үшін жауапкершілігі. Жұмыс сапасының лайықсыздығы туралы талап арыздар жөніндегі мерзімнің ескіруі. Мердігердің тапсырысшыға ақпарат беру міндеті. Тараптар алған ақпараттың құпиялылығы. Коммерциялық құпия. Тапсырысшыға материалдар мен жабдықтарды қайтарып беру. Тұрмыстық мердігерлік шарты және оның ерекшеліктері. Тұрмыстық

мердігерлік шарты жария шарт ретінде. Тұрмыстық мердігерлік шартының тараптары. Шарттың нысаны. Тапсырыс берушінің құқықтарына кепілдік беру. Тапсырысшыға жұмыстың нәтижелері туралы ақпарат беру. Тапсырысшыға жұмыс туралы ақпарат беру. Жұмысты мердігердің материалынан орындау. Жұмысты тапсырысшының материалынан орындау. Жұмыстың бағасы және оған ақы төлеу. Орындалған жұмыстан кемшіліктер табудың зардабы. Тапсырысшының орындалған жұмыс нәтижесін алуға келмеуінің зардабы. Құрылыс мердігерлігінің шарты және оның ерекшеліктері. Құрылыс мердігерлігі шартының тараптары. «Кілтке» дейінгі құрылыс туралы шарт. Құрылыс мердігерлігі шарты бойынша тәуекелді бөлісу. Жұмыстың кездейсоқ қымбаттау қаупі. Мердігердің тәуекелін сақтандыру. Жүргізілетін жұмыстардың қауіпсіздігі үшін жауаптылық. Жобалау-сметалық құжаттама. Жобалау-сметалық құжаттамаға өзгерістер енгізу. Жұмыстарды материалдық қамтамасыз ету. Жұмысқа ақы төлеу. Құрылыс салу үшін жер учаскесін беру. Тапсырысшының құрылыс мердігерлігі шартындағы қосымша міндеттері. Тапсырысшының шарт бойынша жұмыстың орындалуын бақылауы мен қадағалауы. Мердігердің қоршаған ортаны қорғау және құрылыс жұмыстарын қауіпсіз жүргізу жөніндегі міндеттері. Тараптардың құрылысты консервациялау кезіндегі міндеттері. Жұмыс нәтижелерін тапсыру және қабылдау. Мердігердің жұмыстардың сапасы үшін жауаптылығы. Құрылыс мердігерлігі шартындағы сапа кепілдіктері. Кемшіліктерді тапсырысшының есебінен жою. Жобалау және іздестіру жұмыстарына мердігерлік шарт. Жобалау және іздестіру жұмыстарының ұғымы. Жобалау және іздестіру жұмыстарына арналған бастапқы деректер. Тапсырысшының міндеттері. Мердігердің міндеттері. Мердігердің кепілдіктері. Жобалау-сметалық құжаттаманың және іздестіру жұмыстарының кемшіліктері үшін мердігердің жауаптылығы. Ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға шарттар. Ғылыми-зерттеу, тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстардың ұғымы. Шарттың тараптары. Жұмысты мердігердің (атқарушының) орындауы. Жұмысты тапсыру, қабылдау және оған ақы төлеу. Шарт туралы мәліметтердің құпиялылығы. Тараптардың жұмыс нәтижелеріне құқықтары. Тапсырысшының міндеттері. Мердігердің (атқарушының) міндеттері. Ғылыми-зерттеу жұмыстарына жасалған шартта нәтижеге жету мүмкіндігі болмауының салдары. Тәжірибе-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға жасалған шартта жұмыс нәтижесіне жету мүмкіндігі болмауының салдары. Мердігердің (атқарушының) шартты бұзғаны үшін жауапкершілігі.

4.6 Қызмет көрсету жөніндегі шарттар. Өтелмелі қызмет көрсету шарты. Тасымалдау шарты. Кеме жалдау (чартер) шарты. Көлік экспедициясы шарты.

Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың ұғымы және белгілері. Қызмет азаматтық құқықтың объектілерінің дербес түрі ретінде. Мердігерлік және өтемелі қызмет көрсету шарттарының ажыратылуы. Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың мысалы. Қызмет көрсету жөніндегі шарттардың құқықтық

табиғаты. Өтелмелі қызмет көрсету шарты. Өтелмелі қызмет көрсету шартының тараптары. Өтелмелі қызмет көрсету шартын орындау. Қызметке ақы төлеу. Өтелмелі қызмет көрсету шартын орындаудан біржақты бас тарту. Өтелмелі қызмет көрсету шартының құқықтық реттелуі. Өтелмелі қызмет көрсету шартының кейбір түрлері: байланыс және ақпарат қызметі, медициналық қызметтер, әлеуметтік сипаттағы қызметтер, мал дәрігерлік қызметтер, аудиторлық қызметтер, құқықтық қызметтер, туристтік-экскурсиялық қызметтер, спорттық-сауықтыру қызметтері, шипажай-емдеу қызметтері, мәдени-тамашалау қызметтері. Өтелмелі қызмет көрсету шартының мазмұны. Тасымалдау шарты. Жүктерді, жолаушыларды және қол жүгін тасымалдау. Көлік құралының ұғымы. Жүктерді тасымалдау ұғымы. Көлік туралы заңнамалық актілерде қарастырылған көлік жүкқұжаты, коносамент, тауар-көлік жүкқұжаты. Жолаушыларды тасымалдау шарты. Жолаушыларды тасымалдау шартын рәсімдейтін құжаттар. Кеме жалдау (чартер) шарты. Кеме жалдау (чартер) шартының тараптары: кемемен жалданушы, кеме жалдаушы. Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі ұзақ мерзімді шарттар. Көлік ұйымдарының арасындағы шарттар, тораптық келісімдер, жүктерді орталықтандырылған түрде әкелу (әкету) шарты және басқалар. Аралас тасымалдау. Жалпы пайдаланыстағы көлікпен тасымалдау. Көлік құралдарын беру, жүкті тиеу (түсіру). Кіре ақысы. Жүкті, жолаушыны және (немесе) теңдеме жүкті жеткізу мерзімі. Жүкке билік ету құқығы. Жолаушылардың құқықтары. Тасымалдау жөніндегі міндеттемелердің бұзылғаны үшін жауапкершілік. Тасымалдаушының көлікті бермегені үшін және жөнелтушінің берілген көлік құралдарын пайдаланбағаны үшін жауапкершілігі. Тасымалдаушының тікелей аралас қатынас кезіндегі жауапкершілігі. Тасымалдаушының жолаушыны жөнелтуді кідірткені үшін жауапкершілігі. Жүктің немесе теңдеме жүктің жоғалғаны, кем шыққаны және зақымданғаны (бүлінгені) үшін тасымалдаушының жауапкершілігі. Жүктерді тасымалдау жөніндегі талаптар мен талап қоюлар. Тайм-чартердің мазмұны. Қосалқы кеме жалдау шарты (субтайм-чартер). Көлік экспедициясы шарты. Шарттың тараптары. Шарттың нысаны. Экспедиторға берілетін құжаттар мен басқа да ақпарат. Экспедитордың міндеттерін үшінші тұлғаның атқаруы және де шарттың өзге де ережелері.

4.7 Заем шарты. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шарты.

Заем шартының туындау және қалыптасу тарихы. Заем шартының тараптары. Заем шартының нысаны. Заем шартының құқықтық табиғаты. Заем шартының жарамсыздығының негіздері. Заем пәнінің берілгендігін растайтын заемшының қолхаты және өзге де құжаттар. Заем шартының жасалуы. Заем шартының пәні. Заем шарты бойынша сыйақы. Сыйақыны төлеу тәртібі және мерзімі. Заем нысанасын беру. Нысаналы заем. Заемшының міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету. Заем шартының талаптары. Заем нысанасын қайтару. Заем берушіге заем пәнін беру сәті. Заем пәнін бөліп-бөліп (кейінге

қалдыру арқылы) қайтару. Заем нысанасын мерзімінен бұрын қайтару туралы талапты қанағаттандыру мерзімі. Заем шартын даулау. Заем шартында міндеттемені жаңалау. Заем шартының тоқтатылуы. Мемлекеттік заем шарты. Банктік заем шарты. Банктік қарыз шартының және микрокредит беру туралы шарттың ерекшеліктері. Банктік заем шартының құқықтық реттелуінің ерекшеліктері. Банктік заем шартының пәні және субъектілік құрамы. ҚР Бюджет кодексін, «Банктер және банктік қызмет туралы» ҚР Заңын, «Мемлекеттік мүлік туралы» ҚР Заңын талдау. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шарты. Факторинг шартының тараптары. Ақшалай талапты беріп қаржыландыру (факторинг) шартының нысаны. Факторинг шартының құқықтық табиғаты.

Қаржыландыруды алу мақсатындағы берілген ақшалай талап. Клиенттің қаржы агентінің алдындағы жауапкершілігі. Факторинг шартының өзара сипаты. Талапты беруге тыйым салудың жарамсыздығы. Ақшалай талапты кейін беру. Борышқордың қаржы агентіне ақшалай талапты орындауы. Қаржы агентінің борышқордан алынған сомаларға құқықтары. Борышқордың қарсы талаптары. Қаржы агенті алған сомаларды борышқорға қайтару. Жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру кезінде ақшалай талап етуді беру.

4.8 Банктік қызмет көрсету шарты. Банктік шот шарты. Ақша аударымы туралы шарт. Банктік салым туралы шарт.

Банктік қызмет көрсету шарты. Банктік қызмет көрсету шартының субъектілік құрамы. Банктік қызмет көрсету шартының түрлері: банктік шот шарты, ақша аударымы туралы шарт, банктік салым туралы шарт және заңнамада немесе тараптардың келісімінде көзделген шарттардың өзге де түрлері. Банктегі ақшаға билік етуді шектеу. Клиенттің ақшаны пайдалануына тыйым салу. Клиенттің келісімінсіз ақшаны алып қою. Клиенттің ақшасын алу кезектілігі. Күнгізбелік кезектілік. Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың банктік қызмет көрсетуі. Банктік қызмет көрсетуге ақы төлеу. Банк құпиясы. Клиенттерге банктік қызмет көрсету шарттарын бұзғаны үшін жауапкершілік. Банктік шот шарты. Банктік шот шартының құқықтық табиғаты. Банктік шот шартының нысаны. Клиенттің ақшасына билік ету. Банктік шот шарты бойынша банк орындайтын операциялар. Ақшаны пайдаланғаны үшін сыйақы. Банктік шот шартын бұзу. Банктердің банктік шоттары. Банк ұғымы. Қазақстан Республикасының банктік заңнамасы. Ақша аудару туралы шарт. Ақша аудару туралы шартты жасасу. Қолма-қол емес төлемдер. Ақшаның азаматтық құқықтың объектісі ретіндегі құқықтық табиғаты. Ақша аудару туралы шарттың құқықтық табиғаты. Ақша аудару туралы шарттың елеулі ережелері. Банк салымы шарты. Банк салымының түрлері. Банк салымы шартының нысаны. Банк салымы шартының қолданыс мерзімі. Банк салымы шарты бойынша сыйақы. Банк салымы шарты бойынша сыйақы төлеудің тәртібі. Салымдарды енгізу. Үшінші тұлғалардың салымға ақша енгізуі. Үшінші тұлғалардың пайдасына салымдар. Банк салымдарын қайтару. Талап етілмелі салымдар. Мерзімді салымдар. Шартты

салымдар. Банк салымы шартының құқықтық табиғаты. Банк салымын қайтаруды қамтамасыз ету. Банк салымы бойынша жасалған операциялар үшін банк көрсеткен қызметтерге ақы төлеу. Салым ретінде берілген ақшаға қатысты банк пен салымшының құқықтары. Банк салымы шартының жасалу сәті. Үшінші тұлғалардың пайдасына жасалған банктік салым шарты. Банктік салым шартының нысаны және талаптары. Банктік салым шартының қолданыс мерзімі. Банктік қызметті реттеудің әкімшілік тәсілдері.

4.9 Сақтау шарты. Сақтаудың жекелеген түрлері. Сақтандыру шарты.

Сақтау шарты. Сақтау шартының тараптары. Сақтау туралы жалпы ережелер (сақтау пәнінен жылжымайтын мүліктің алынып тасталуы). Сақтау шартының құқықтық табиғаты. Сақтау шартының пәні. Затты сақтауға қабылдау туралы шарт. Затты сақтауға қабылдау міндеті. Заттарды иесіздендіріп сақтау. Сақтау шартының нысаны. Сақтау мерзімі. Сақтаушыға сыйақы беру және оның шығындарын өтеу. Сақтаушының заттардың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі міндеттері. Сақтау жағдайларын өзгерту. Затты үшінші тұлғаға сақтауға беру. Сақтаушының заттың сақталмағандығы үшін жауапкершілігі. Сақтаушы-кәсіпкердің жауапкершілігі. Сақтаушының жауаптылық мөлшері. Затты алу мерзімдерін бұзудың зардабы. Сақтаушыға келтірілетін залалдардың орнын толтыру. Сақтау туралы жалпы ережелерді оның жекелеген түрлеріне қолдану. Сақтаудың жекелеген түрлері. Ломбардта сақтау. Ломбардтан талап етілмеген зат. Құндылықтарды банкте сақтау. Көлік ұйымдарының сақтау камераларында сақтау. Ұйымдардың киімлігіштерінде сақтау. Қонақүйде сақтау. Даулы заттарды сақтау (секвестр). Тауар қоймасында сақтау. Қойма куәлігі және оның түрлері. Кепіл куәлігі (варрант). Бидай айналымы саласындағы қойма куәліктері. Жай қойма куәлігі. Қос қойма куәлігі. Сақтау шарты тараптарының өзге де құқықтары мен міндеттері. Сақтандыру шарты. Міндеттілік деңгейі, сақтандыру объектісі, сақтандыру төлемін төлеу негіздері бойынша сақтандыру нысандары. Міндетті және ерікті сақтандыру. Сақтандыру объектісі. Міндетті сақтандыру жөніндегі ережелерді бұзудың салдарлары. Жеке және мүліктік сақтандыру. Жинақтаушы сақтандыру. Сақтанушы. Сақтандырушы. Сақтандырылған тұлға. Пайда алушы. Сақтандыру жағдайы. Сақтандыру сыйлықақылары. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру төлемі. Қос сақтандыру. Топтық сақтандыру. Ортақ сақтандыру. Қайта сақтандыру. Сақтандыру шартының нысаны. Сақтандыру ережелері. Сақтандыру шартының мазмұны. Жинақтаушы сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақыларын төлеуді кейінге қалдыру. Жинақтаушы сақтандыру шартының қолданысын қалпына келтіру. Өзара сақтандыру.

4.10. тақырып. Тапсырма шарты. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасау. Комиссия шарты. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шарты.

Өкілдік туралы жалпы ережелер. Коммерциялық өкілдік. Тапсырма шарты. Тапсырманы сенім білдірушінің нұсқауларына сәйкес орындау. Тапсырма шартының құқықтық табиғаты. Тапсырма шартының тараптары. Сенім білдірілген өкілдің міндеттері. Сенім білдірушінің міндеттері. Тапсырма

шартының мерзімі. Тапсырма шартындағы сыйақы. Сенімнің ауысуы. Сенім білдірушінің нұсқаулары. Сенім білдірілген өкілдің өкілеттіктері. Сенімхат. Тапсырма шартының тоқтатылуы. Тапсырма шартын тоқтатудың салдары. Тапсырма шартындағы құқықмирасқорлық. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасау. Басқаның мүддесіне іс-әрекет жасау талаптары. Мүдделі тұлғаға оның мүддесіне жасалған іс-әрекеттер туралы хабарлау. Мүдделі тұлғаның өз мүддесіне жасалған іс-әрекеттерді мақұлдауының салдары. Басқаның мүддесіне тапсырмасыз іс-әрекет жасаған тұлғаның жауаптылығы. Мүдделі тұлғаның өз мүддесі үшін жасалған іс-әрекеттерді мақұлдамауының салдары. Басқаның мүддесіне іс-әрекет жасаған адамға залалдарын өтеу. Басқаның мүддесіне мәміле жасау салдары. Басқаның мүддесіне іс-әрекеттер жасаудың салдарынан негізсіз баю. Басқаның мүддесіне жасалған іс-әрекеттермен келтірілген зиянды өтеу. Басқаның мүддесіне іс-әрекеттер жасаған адамның есеп беруі. Сенім білдірілген өкілдің тапсырма шартын орындаудан бас тартуы. Комиссия шарты. Комиссия шарты делдалдық қызмет көрсету нысаны ретінде. Комиссия шартының нысаны. Комиссия шартының құқықтық табиғаты. Комитент пен комиссионер арасындағы жеке адами қатынастар. Комиссия шартының тапсырма шартынан айырмашылығы. Комиссиялық сыйақы. Комиссионердің үшінші тұлғамен мәміле жасау жөніндегі құқықтары мен міндеттері. Комиссия шартының пәні болып табылатын мүлікке деген құқық. Комиссионердің өзіне тиесілі соманы ұстап қалуы. Комиссионердің өзіндегі комитент мүлкінің жоғалуына, кем шығуына немесе бүлінуіне жауаптылығы. Өзіне мәміле жасау. Комитенттің комиссия шарты бойынша орындалғанды қабылдауы. Комиссиялық тапсырманы орындау жөніндегі шығындардың орнын толтыру. Комитенттің тапсырманың күшін жоюы. Комиссионердің тапсырманы орындаудан бас тартуы. Комиссия шартын тоқтату. Комитенттің мерзімі көрсетілмей жасалған шарттан бас тартуы. Комиссионердің мерзімі көрсетілмей жасалған шарттан бас тартуы. Комиссия шартындағы құқықтық мирасқорлық. Комиссия шарты тараптарының құқықтары, міндеттері және жауаптылығы. Мүлікті сенімгерлікпен басқару. Мүлікті сенімгерлікпен басқару институтының туындау тарихы. Фидуциарлы қатынастардың ұғымы және белгілері. АҚШ-ғы мүлікті сенімгерлікпен басқару институты. Сенімгерлікпен басқару құқығы. Мүлікті сенімгерлікпен басқару ұғымы және оның пайда болу негіздері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару субъектілері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару объектілері. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шартының нысаны. Сенімгер басқарушының құқықтары мен міндеттері. Сенімгер басқарушының бастамасымен сенімнің ауысуы. Сенімгер басқарушының жауапкершілігі. Мүлікті сенімгерлікпен басқару шартының тоқтатылуы. Акцияларды және өзге де бағалы қағаздарды сенімгерлікпен басқару. Инвестициялық қорлардың активтерін сенімгерлікпен басқару. Кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сенімгерлікпен басқару. Мемлекеттік қызметшінің мүлкін сенімгерлікпен басқару.

4.11. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) шарты.

Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) шарты. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының ұғымы. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының құқықтық табиғаты. Шарттың пәні. Шарттың тараптары. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының нысаны. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартын тіркеу. Лицензиардың міндеттері. Лицензиаттың міндеттері. Шектеу шарттары. Лицензиардың лицензиатқа қойылатын талаптар бойынша жауапкершілігі. Кешенді кәсіпкерлік қосалқы лицензия. Кешенді кәсіпкерлік қосалқы лицензияның лицензиардың лицензиатпен негізгі шартына тәуелділігі. Лицензиар, лицензиат және қосалқы лицензиат қатынастарының ерекшеліктері. Фирмалық атау өзгерген кезде шарттың күшін сақтауы. Пайдалануға берілген бір немесе бірнеше айрықша құқықтардың өзгеруі кезінде шарт күшінің сақталуы. Пайдалануға берілген айрықша құқықтың тоқтатылу салдары. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының тоқтатылуы. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартындағы құқықтық мирасқорлық. Айрықша құқықтар кешені (лицензиялық кешен). Франчайзингтік қызмет. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шарты бойынша жауаптылық. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартын орындау.

Модуль 5. Шарттан тыс міндеттемелер, интеллектуалдық меншікке құқықтар мен мұрагерлік құқықтың азаматтық -құқықтық сипаттамасы.

5.1 Конкурстық міндеттемелер. Тендер. Аукцион.

Конкурстық міндеттемелер. Конкурстық міндеттеменің мазмұны. Сыйақыға жария уәде беруден туындайтын конкурстық міндеттеме және тендер, аукцион негізінде және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көрсетілген жағдайларда туындайтын өзге де міндеттемелер. Конкурс бастамашысы. Ашық конкурс. Жабық конкурс. Сыйақыға жария уәде беру. Сыйақыға жария уәде берудің күшін жою. Лотереялар, тотализаторлар және өзге де ойындар өткізу ерекшеліктері. Лицензия. Ойындар мен бәс тігуді өткізуге және оларға қатысуға байланысты талаптар. Тендер. Аукцион.

5.2. Зиян келтірудің салдарынан туындайтын міндеттемелер. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу. Моральдық зиянды өтеу. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер.

Зиян келтіргені үшін жауаптылықтың жалпы негіздері. Зиян келтірудің алдын алу. Қажетті қорғану жағдайында зиян келтіру. Аса қажетті жағдайда зиян келтіру. Занды тұлғаның немесе азаматтың өз қызметкері келтірген зиян үшін жауапкершілігі. Мемлекеттік органдар, жергілікті өзін-өзі басқару органдары, сондай-ақ олардың лауазымды адамдары келтірген зиян үшін жауапкершілік. Анықтау, алдын ала тергеу, прокуратура және сот органдарының заңсыз іс-әрекеттерімен келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Өзінің жауаптылығын сақтандырған тұлғаның зиянды өтеуі. Он төрт жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілік. Он төрт

жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілік. Ата-ана құқықтарынан айырылған ата-аналардың кәмелетке толмағандар келтірген зиян үшін жауапкершілігі. Әрекетке қабілетсіз деп танылған азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Әрекетке қабілетсіз деп танылған азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Өз іс-әрекетінің мәнін түсінуге қабілетсіз азамат келтірген зиян үшін жауапкершілік. Айналасындағыларға жоғары қауіп туғызатын қызмет (жоғары қауіптілік көздері) арқылы келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Бірлесіп келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Зиян келтірген тұлғаға кері талап қою құқығы. Мүліктік зиянды өтеу әдістері. Жәбірленушінің кінәсі мен зиян келтірген адамның мүліктік жағдайын есепке алу. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Азаматтың шарттық және өзге де міндеттемелерді орындау кезінде өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Денсаулықты зақымдау арқылы келтірілген зиянды өтеудің көлемі мен сипаты. Денсаулықтың зақымдануы салдарынан жоғалтылған табысты (кірісті) анықтау. Кәмелетке толмаған адамның денсаулығы зақымданған кезде зиянды өтеу. Азаматтың қайтыс болуы салдарынан залал шеккен адамдарға зиянды өтеу. Азамат қайтыс болған жағдайда келтірілген зиянды өтеу мөлшері. Зиянды өтеу мөлшерін өзгерту. Күнкөріс құнының артуына байланысты зиянды өтеуді ұлғайту. Зиянды өтеу жөніндегі төлемдер. Заңды тұлға тоқтатылған ретте зиянды өтеу. Жерлеуге жұмсалған шығындарды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің жеткіліксіздігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу негіздері. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшілігі салдарынан келтірілген зиян үшін жауапты тұлғалар. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшілігі салдарынан келтірілген зиянды өтеу мерзімдері. Тауарлардың, жұмыстардың, қызмет көрсетулердің кемшіліктері салдарынан келтірілген зиян үшін жауапкершіліктен босату негіздері. Моральдық зиянды өтеу. Моральдық зиянды өтеу мөлшері. Негізсіз баю салдарынан туындайтын міндеттемелер. Негізсіз байлықты қайтару міндеті. Негізсіз байлықты қайтару туралы талаптардың азаматтық құқықтарды қорғау туралы басқа талаптармен арақатынасы. Негізсіз байлықты заттай қайтару. Негізсіз байлықтың құнын өтеу. Құқықты басқа тұлғаға негізсіз берудің зардабы. Жәбірленушіге алынбаған табыстарды өтеу. Қайтарылуға жататын мүлікке шыққан шығындарды өтеу. Қайтарылуға жатпайтын негізсіз байлық.

5.3 Интеллектуалдық меншік құқығы. Авторлық құқық. Сабактас құқықтар. Селекциялық жетістіктерге құқық. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтар. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы. Азаматтық айналымға, тауарларға және қызмет көрсетулерге қатысушыларды дараландыру құралдары. Тауар белгісі. Тауар шығарылатын жердің атауы.

Интеллектуалдық меншік құқығы. Интеллектуалдық меншік құқығының объектілері. Селекциялық жетістіктер. Интегралдық микросызба топологиялары. Интеллектуалдық меншік объектілеріне құқықтың пайда болу негіздері. Интеллектуалдық меншік объектілеріне жеке мүліктік емес және мүліктік құқықтар. Интеллектуалдық меншік объектілеріне айрықша құқықтар. Айрықша құқықтардың басқа адамға ауысуы. Лицензиялық шарт. Лицензиар. Лицензиат. Интеллектуалдық шығармашылық қызметтің нәтижелерін жасау және пайдалану туралы шарт. Айрықша құқық және меншік құқығы. Айрықша құқықтардың қолданылу мерзімі. Айрықша құқықтарды қорғау әдістері. Авторлық құқық. Авторлық құқықпен қорғалатын туындылар (авторлық құқық объектілері). Шығармашылық қызмет нәтижелері. Авторлық құқық объектілерінің түрлері (әдеби туындылар, драмалық және музыкалық-драмалық туындылар, сценарийлік туындылар, хореография және пантомима туындылары, мәтінді немесе мәтінсіз музыкалық туындылар және т.б.). Авторлық қатынастардың құқықтық реттелуі. Авторлық құқық объектілері болып табылмайтын туындылар. Ресми құжаттардың, мемлекеттік рәміздер мен белгілердің жобаларына құқық. Авторлық құқықты қорғау белгісі. Автордың жеке мүліктік емес құқықтары. Автордың мүліктік құқықтары. Туындыны сақтауға беру. Қазақстан Республикасының аумағында авторлық құқықтың қолданылуы. Авторлық құқықтың қолданыла бастауы. Авторлық құқықтың қолданылу мерзімі. Туындының қоғам игілігіне ауысуы. Авторлық құқықтарды басқару. Сабақтас құқықтар. Сабақтас құқықтардың объектілері. Сабақтас құқықтардың субъектілері. Сабақтас құқықтардың қолданылуы. Сабақтас құқықтар субъектілерінің құқықтарын реттеу. Сабақтас құқықтардың қолданылу мерзімі. Шетелдік азаматтар немесе шетелдік заңды тұлғалар болып табылатын орындаушылардың, фонограммалар шығарушылардың, эфирлік және кабельдік хабар тарату ұйымдарының құқықтары. Өнертабысқа, пайдалы модельге, өнеркәсіптік үлгіге құқық. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні құқықтық қорғау талаптары. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні пайдалану құқығы. Патентке берілетін құқыққа билік ету. Авторлық құқық. Өнертабыстың, пайдалы модельдің, өнеркәсіптік үлгінің тең авторлары. Қызметтік өнертабыстар, пайдалы модельдер, өнеркәсіптік үлгілер. Автордың қызметтік өнертабыс, пайдалы модель, өнеркәсіптік үлгі үшін сыйақы алуға құқығы. Патенттің Қазақстан Республикасының аумағында қолданылуы. Патенттің қолданылу мерзімі. Патенттік құқықтарды беру туралы шарт. Өнертабысты, пайдалы модельді, өнеркәсіптік үлгіні пайдалануға лицензиялық шарт. Ашық лицензия. Патентті бұзғаны үшін жауаптылық. Оған дейін пайдалану құқығы. Патент иесінің құқықтарын шектеу. Селекциялық жетістіктерге құқық. Өсімдіктердің жаңа сорттарына және жануарлардың жаңа тұқымдарына құқықты қорғаудың талаптары. Автордың селекциялық жетістік атауын айқындау құқығы. Селекциялық жетістік авторының сыйақы алуға құқығы. Патент иесінің селекциялық жетістікке құқығы. Патент иесінің міндеттері. Селекциялық

жетістікке патенттің қолданылу мерзімі. Селекциялық жетістіктерді пайдалануға жіберу. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтар. Интегралды микротәсімдер топологиясына құқықтарды қорғау талаптары. Интегралды микротәсімдер топологиясына айрықша құқық. Топологияларды тіркеу. Топологияны қолдануға айрықша құқықтың қолданылу мерзімі. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы. Ашылмаған ақпаратты құқықтық қорғау талаптары. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланғаны үшін жауапкершілік. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғауға құқықтың ауысуы. Азаматтық айналымға, тауарларға және қызмет көрсетулерге қатысушыларды дараландыру құралдары. Фирмалық атау. Фирмалық атауға құқық. Заңды тұлғаның фирмалық атауын тауар белгісінде пайдалану. Фирмалық атауға құқықтың қолданылуы. Фирмалық атауды иеліктен алу құқығы. Тауар белгісі. Тауар белгісін құқықтық қорғау талаптары. Тауар белгісін пайдалану құқығы. Қазақстан Республикасының аумағында тауар белгісін құқықтық қорғау. Тауар белгісіне құқықтың қолданылу мерзімі. Тауар белгісін пайдаланбаудың салдары. Тауар белгісіне құқықтың ауысуы. Тауар белгісін пайдалануға рұқсат беру. Тауар белгісіне құқық беру туралы шарттар мен лицензиялық шарттардың нысаны және оларды тіркеу. Тауар белгісіне құқықты бұзғаны үшін жауапкершілік. Тауар шығарылатын жердің атауы. Тауар шығарылатын жердің атауын құқықтық қорғау талабы. Тауар шығарылатын жердің атауын пайдалану құқығы. Тауар шығарылатын жердің атауын құқықтық қорғаудың қолданылу аясы. Тауар шығарылатын жердің атауын пайдалану құқығына куәліктің қолданылу мерзімі. Тауар шығарылатын жердің атауын заңсыз пайдалану үшін жауапкершілік.

5.4 Мұрагерлік құқық.

Мұрагерлік құқық. Мұрагерлік туралы жалпы ережелер. Мұрагерлік. Мұрагерліктің негіздері. Мұраның құрамы. Ортақ бірлескен меншік болып табылатын мүлікке мұрагерлік. Мұраның ашылуы. Мұраның ашылу орны. Мұрагерлер. Мұрадан лайықсыз мұрагерлерді шеттету. Өсиет бойынша мұрагерлік. Жалпы ережелер. Талап қойылған өсиет. Мұрагерлерді қосымша тағайындау. Мүліктің өсиет етілмей қалған бөлігіне мұрагерлік. Өсиеттің нысаны туралы жалпы ережелер. Нотариатта куәландырылған өсиет. Нотариатта куәландырылғандарға теңестірілетін өсиеттер. Өсиеттің күшін жою және оны өзгерту. Өсиеттің құпиясы. Өсиетке түсінік беру. Өсиеттің жарамсыздығы. Өсиеттік бас тарту (легат). Жүктеу. Өсиеттің орындалуы. Заңды мұрагерлік. Жалпы ережелер. Заң бойынша мұрагерлердің бірінші кезегі. Заң бойынша мұрагерлердің екінші кезегі. Заң бойынша мұрагерлердің үшінші кезегі. Кейінгі кезектегі мұрагерлер. Ұсыну құқығы бойынша мұрагерлік. Мұра қалдырушының асырауындағы еңбекке жарамсыз адамдар. Мұрадағы міндетті үлеске құқық. Мұра алу кезіндегі ерлі-зайыптылардың құқықтары. Мұраны қорғау және заң бойынша мұрагерлік кезінде оны басқару. Мұра алу. Мұраны қабылдау. Мұра қабылдау тәсілдері. Мұраны қабылдау мерзімі. Белгіленген

мерзімнің аяқталуына қарай мұраны қабылдау. Мұраны қабылдау құқығының ауысуы (мұрагерлік трансмиссия). Мұраға құқық туралы куәлік беру. Мұрадан бас тарту құқығы. Өсиеттік бас тартуды алудан бас тарту құқығы. Мұраны бөлу. Болмаған мұрагерлердің құқықтары. Жекелеген мұрагерлердің мұраға кіретін мүлікке басым құқығы. Мұралық үлестердің үстелуі. Мұраның есебінен төлеуге жататын шығындар. Мұра қалдырушының борыштарын кредит берушілердің өндіріп алуы. Шаруа немесе фермер қожалығындағы мұрагерлік. Иесіз қалған мүлік.

Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі:

Негізгі:

1. Азаматтық құқық Том I. Жалпы бөлім. Оқулық (академ. курс). / Жау. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы, 2013. 776 б.
2. Гражданское право. Том II. Вещное право. Обязательственное право. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы 2013. – 488 с.
3. Климкин С.И. Гражданское право Республики Казахстан. Общая часть: Учебное пособие. Алматы 2011. – 123 с.
4. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Выпуск 46. ҮЛПІ. Залог. Исполнение судебных решений / Под ред. К.А. Маами, А.Ж. Ештая, А.Г. Диденко – Алматы 2016. – 156 с.
5. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Выпуск 45. ҮЛПІ. Сборник судебных актов по недействительным сделкам / Под ред. К.А. Маами, А.Г. Диденко – Алматы 2016. – 276
6. Диденко А.Г. Вызовы времени: теория недействительных сделок и ее отражение в современной правовой действительности. Алматы 2016 // Библиотека информационного портала [Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32648705>](http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32648705).
7. Диденко А.Г. Вызовы времени: теория юридических фактов и ее отражение в правовой действительности. Приложение к сборнику. Выпуск 44. – Алматы: Раритет, 2015. – 68 с.
8. Климкин С.И. Комментарий к Закону Республики Казахстан от 22 апреля 1998 года «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью». – Алматы 2013 // Библиотека информационного портала [Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31162727>](http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31162727).
10. Нестерова Е.В. Проблемы права государственной собственности (Курс лекций) // Библиотека информационного портала [Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680805#pos=1;-173>](http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680805#pos=1;-173).
11. Гражданское право: вызовы времени: материалы международной научной конференции, посвященной 70-летию юбилею д.ю.н., профессору Диденко А.Г. / Отв. ред. Уварова Н.В. – Алматы: Каспийский общественный университет, 2015. – 676 с.
12. Гражданское право Республики Казахстан: опыт теоретического исследования. Том 1 / М.К. Сулейменов. Часть первая. Историческая. – Алматы 2016. – 400 с.
13. Гражданское право Республики Казахстан: опыт теоретического исследования. Том 2 / М.К. Сулейменов. Часть вторая.
14. Теоретическая. Раздел 1. Общие проблемы гражданского права. – Алматы 2016. – 576 с.

Ғылыми мақалалар:

1. Сулейменов М.К. Есть ли пределы толкования Верховным Судом норм Гражданского кодекса? // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37435595/>.
2. Сулейменов М.К. Может ли нормативное постановление Верховного Суда быть выше закона? // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37379476#pos=1;-173>.
3. Сулейменов М.К. Нормативное закрепление категории ничтожной сделки в законодательстве Казахстана: вызовы времени или повторение чужих ошибок? // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37894907/>.
4. Сулейменов М.К. Деньги в системе объектов гражданских прав // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37038244/>.
5. Сулейменов М.К. К вопросу о месте права собственности в системе гражданских прав // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32121197/>.
6. Сулейменов М.К. Юридические факты в гражданском праве: проблемы теории и практики // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=33796397/>.
7. Сулейменов М.К. Понятие и способы защиты гражданских прав // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=33100058/>.
8. Сулейменов М.К. Добросовестность в гражданском праве: проблемы теории и практики // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31637150/>.
9. Сулейменов М.К. Гражданский кодекс Республики Казахстан: прошлое, настоящее, будущее // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=35197760/>.
10. Сулейменов М.К. Гражданское законодательство Республики Казахстан: современное состояние и пути совершенствования // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31480724/>.
11. Диденко А.Г. О методологии исследования теории юридических фактов // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=36742336/>.
12. Диденко А.Г. Категория справедливости в частном праве // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31611830/>.
13. Диденко А.Г., Нестерова Е.В. Об имущественной ответственности должностных лиц акционерных обществ // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31242811/>.

14. Диденко А.Г., Нестерова Е.В. Согласие супруга на отчуждение доли в ТОО // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30159943>.
15. Диденко А.Г. Кенжебаева А. Правовой режим Национального фонда Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30076980>.
16. Диденко А.Г., Нестерова Е.В. Порядок и последствия выбытия участника из хозяйственного товарищества // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30060172>.
17. Климкин С.И. Внеуставные сделки // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=39525900>.
18. Климкин С.И. Законодательство и договор в свете коллизий налогового и гражданского права // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31101056>.
19. Климкин С.И. Исполнительный орган товарищества с ограниченной ответственностью (срок полномочий и ответственность) // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30960821>.
20. Климкин С.И. Комментарий к Нормативному постановлению Верховного суда Республики Казахстан № 2 от 10 июля 2008 года О некоторых вопросах применения законодательства о товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30436117>.
21. Климкин С.И. О делении юридических лиц на коммерческие и некоммерческие по ГК Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1015505>.
22. Нестерова Е.В. Проблемы нормативного закрепления ничтожных и оспоримых сделок в законодательстве Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34933281>.
23. Нестерова Е.В. Гражданско-правовая ответственность предпринимателей за нарушение договорных обязательств // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31480704>.
24. Нестерова Е.В. Основания прекращения права государственной собственности // Библиотека информационного портала Zakon.kz, <http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30101835>.

25. Ильясова К.М. Вопросы добросовестности при приобретении прав на недвижимое имущество по законодательству Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34106001>.

26. Ильясова К.М. Возврат исполненного при расторжении договора // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31251912>.

27. Ильясова К.М. О соотношении понятий «недействительные» и «несовершенные» сделки в гражданском законодательстве Республики Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=39409285>.

28. Карагусов Ф.С. О развитии конституционных основ правового регулирования права собственности в Республике Казахстан // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37487045>.

29. Карагусов Ф.С. О недействительности уступки регрессных требований // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=39260276>.

30. Карагусов Ф.С. О понятии денег как объектах гражданских прав и инфраструктуре денежного обращения // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=37815810>.

31. Скрыбин С.В. Соотношение виндикации и реституции в гражданском праве Казахстана // Рольф Книпер и частное право постсоветских стран. – Алматы: «Дәуір-Кітап», 2016. – С. 248-266.

32. Скрыбин С.В. О правовой природе приоритетного права государства // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31502760>.

33. Скрыбин С.В. Вещное право Республики Казахстан: современное состояние и перспективы развития // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=33875974#pos=1;-173>.

34. Осипов Е.Б. Правоспособность как необходимое условие для заключения договора // Библиотека информационного портала Zakon.kz,

<http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=35879547>.

Нормативтік құқықтық актілер

1. ҚР Конституциясы 30 тамыз 1995 г. // <http://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000_> (дата обращения: 10.10.2016 г.).

2 ҚР Азаматтық кодекс (Жалпы бөлім) 27.12.1994ж., (Ерекше бөлім) 01.07.1999ж. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть) от 27 декабря 1994 г. // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет», <http://adilet.zan.kz/rus/docs/K940001000_> (дата обращения: 10.10.2016 г.).

3. Предпринимательский кодекс Республики Казахстан от 29 октября 2015 г. // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
<<http://adilet.zan.kz/rus/docs/K1500000375>> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
4. Кодекс Республики Казахстан от 26 декабря 2011 г. «О браке (супружестве) и семье» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
<<http://adilet.zan.kz/rus/docs/K1100000518>> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
5. Земельный кодекс Республики Казахстан от 20 июня 2003 г. // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
<http://adilet.zan.kz/rus/docs/K030000442_> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
6. Закон Республики Казахстан от 2 мая 1995 г. «О хозяйственных товариществах» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/U950002255_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
7. Закон Республики Казахстан от 22 апреля 1998 г. «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z980000220_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
8. Закон Республики Казахстан от 13 мая 2003 г. «Об акционерных обществах» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z030000415_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
9. Закон Республики Казахстан от 1 марта 2011 г. «О государственном имуществе» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1100000413> > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
10. Закон Республики Казахстан от 16 января 2001 г. «О некоммерческих организациях» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z010000142_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
11. Закон Республики Казахстан от 7 марта 2014 г. «О реабилитации и банкротстве» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
<<http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1400000176>> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
12. Закон Республики Казахстан от 17 апреля 1995 г. «О государственной регистрации юридических лиц и учетной регистрации филиалов и представительств» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z950002198_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).

13. Закон Республики Казахстан от 5 октября 1995 г. «О производственном кооперативе» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
<http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z950002486_> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
14. Закон Республики Казахстан от 26 июля 2007 г. «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000310_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
15. Закон Республики Казахстан от 2 июля 2003 г. «О рынке ценных бумаг» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
<http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z030000461_> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
16. Закон Республики Казахстан от 16 апреля 1997 г. «О жилищных отношениях» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
<http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z970000094_> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
17. Закон Республики Казахстан от 19 июня 1995 г. «О правовом положении иностранцев в Республике Казахстан» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/U950002337_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
18. Закон Республики Казахстан от 7 апреля 2016 г. «О долевом участии в жилищном строительстве» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1600000486>> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
19. Закон Республики Казахстан от 23 декабря 1995 г. «Об ипотеке недвижимого имущества» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/U950002723_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
20. Закон Республики Казахстан от 30 июня 1998 г. «О регистрации залога движимого имущества» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
< http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z980000254_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).
21. Закон Республики Казахстан от 26 июля 1999 г. «О товарных знаках, знаках обслуживания и наименования мест происхождения товаров» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,
<http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z990000456_> (дата обращения: 10.10.2016 г.).
22. Нормативное постановление Верховного суда Республики Казахстан от 10 июля 2008 года № 2 «О некоторых вопросах применения законодательства о товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,

< http://adilet.zan.kz/rus/docs/P08000002S_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).

23. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 28 декабря 2009 года № 8 «О применении законодательства об акционерных обществах» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,

< http://adilet.zan.kz/rus/docs/P09000008S_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).

24. Нормативное постановление Верховного суда Республики Казахстан от 2 октября 2015 года № 5 «О практике применения законодательства о реабилитации и банкротстве» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,

< <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P150000005S> > (дата обращения: 10.10.2016 г.).

25. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 16 июля 2007 года № 5 «О некоторых вопросах разрешения споров, связанных с защитой права собственности на жилище» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,

<http://adilet.zan.kz/rus/docs/P07000005S_ > (дата обращения: 10.10.2016 г.).

26. Нормативное постановление Верховного Суда Республики Казахстан от 7 июля 2016 года № 6 «О некоторых вопросах недействительности сделок и применении судами последствий их недействительности» // Информационно-правовая система нормативных правовых актов Республики Казахстан «Әділет»,

< <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P160000006S> > (дата обращения: 10.10.2016 г.).

Решения судов и административных органов

1. Решение Таразского городского суда Жамбылской области от 4 апреля 2012 г. по иску Рахманбердиева Мурата Джолдыбековича к АО «Дочерняя ипотечная организация АО «БТА Банк» «БТА Ипотека», ЖФ АО «Дочерняя ипотечная организация АО «БТА Банк» «БТА Ипотека», Оразбаеву Ержану Маратовичу, третьему лицу - Департаменту юстиции Жамбылской области (по делу №2-1193-12).

2. Решение Чингирлауского районного суда Западно-Казахстанской области от 28 марта 2016 г. по иску ТОО «ФА» «Альянс Финанс» к Исмагуловой А.Ж (по делу № 2766-16-00-2/57).

3. Решение Атбасарского районного суда Акмолинской области от 20 января 2015 г. по заявлению Акимата Атбасарского района о признании бесхозяйной линии уличного освещения в городе Атбасар по улице Виденеева и признании на нее права коммунальной собственности Атбасарского района (по делу № 2-69/2015).

4. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 18 марта 2013 г. по иску ТОО «Фабрика дверей «Командор» к ГУ «Управление архитектуры и градостроительства г. Астана» (по делу №2-2174/13).

5. Решение Районного суда № 2 Казыбекбийского района г. Караганды от 5 декабря 2013 г. по иску: Акима г. Караганды, ГУ «Отдел земельных отношений

города Караганды» к Драганову Антону Зиновьевичу, третье лицо налоговое управление по району им Казыбекби г. Караганды (по делу № 2-13279/2013).

6. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Карагандинской области от 18 февраля 2016 г. по иску ГУ «Департамент по чрезвычайным ситуациям Карагандинской области Комитета по чрезвычайным ситуациям МВД РК» к ТОО «Техно Сфера ПВ» (по делу № 2-7988/2015).

7. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Карагандинской области от 12 января 2016 г. по иску ТОО «Караганды Жылу Сбыт» к ТОО «Каруглесбыт» (по делу № 2-6844- 2015).

8. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 15 мая 2013 г. по исковому заявлению ТОО « KazBeef Ltd » (КазБиф Лтд) к ТОО «Енбек-Береке» (по делу №02-2343-13).

9. Ответ Министерства юстиции Республики Казахстан на вопрос от 20 мая 2014 г. № 27080.

10. Ответ Министерства юстиции Республики Казахстан на вопрос от 4 августа 2014 г. № 285058.

Ғылыми мақалалар

1. Алимбаева Г. Возмещение морального вреда, возникшего из деликта // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2014. – Вып. 29. (стр. 176-187).

2. Алимбаева Г. Исполнение договоров банковского займа // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Договорные споры / Под ред. К.А. Мами, А.Г. Диденко; отв. за выпуск М.А. Экетай. – Алматы: Раритет, 2017. – Вып. 49. (стр. 4-22).

3. Амренов Т. Договор займа: двусторонний характер. <https://www.zakon.kz/4546595-dogovor-zajjma-dvustoronnij-kharakter.html>

4. Базарбаев Б.Б. Возмещение морального вреда по законодательству Республики Казахстан // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 738-754).

5. Басин Ю.Г. О необходимости концептуальных изменений Гражданского Кодекса Республики Казахстан. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко). – Алматы, 2008. (стр. 133-148).

6. Балыков Д. Договору строительного подряда - особое внимание. <https://www.zakon.kz/4579384-dogovoru-stroitelnogo-podrjada-osoboe.html>

7. Галинская Ю. Договор факторинга как разновидность цессии. <https://www.zakon.kz/203570-dogovor-factoringa-kak-raznovidnost.html>

8. Диденко А.Г. Ответственность сторон по договору подряда // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 684-700).

9. Диденко А.Г. Наследование банковских вкладов // <https://www.zakon.kz/203541-nasledovanie-bankovskikh-vkladov.html>.

10. Дуйсенова А.Е. Права и обязанности сторон по договору лизинга. // Субъективное гражданское право и средства его обеспечения: сб. материалов международной научно-практической конференции. / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: НИИ частного права КазГЮУ, 2005. (стр. 216-227).

11. Карагусов Ф.С. Содержание права доверительного управления имуществом // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Избранное. Том II (Выпуски 11-20) / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы, 2008. (стр. 701-722).

12. Карагусов Ф.С. О правовой природе банковского счета // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алмат: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. (стр.364-381).

13. Климкин С.И. Правовое регулирование обязательств из действий в чужом интересе без поручения // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31680724

14. Климкин С.И. О наследовании по праву предоставления // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34492229

15. Нестерова Е.В. Договор аренды государственного имущества // Объекты гражданских прав: сб. материалов международной конференции (в рамках ежегодных цивилистических чтений). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы: КазГЮУ, 2004. – С. 348-353.

16. Нестерова Е.В. Договор хранения: проблемы регулирования, квалификации и применения. http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32583505#pos=1;-263

17. Нестерова Е.В. Анализ судебной практики об ответственности государственных органов и их должностных лиц по деликтным обязательствам // Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. – Избранное / Под ред. А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, Институт правовых исследований и анализа, 2008. Т. 2. (стр. 723-737).

18. Скрыбин С.В. Общие положения о страховании в Республике Казахстан: некоторые теоретические и практические проблемы // http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31204478.

Нормативтік құқықтық актілер

1. ҚР Конституциясы 1995 жылғы 30 тамыз // <http://adilet.zan.kz/>.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (жалпы бөлім) 1994 жылғы 27 желтоқсандағы №268-ХІІІ // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) 1999 жылғы 1 шілдедегі №409 // <http://adilet.zan.kz/>.

4. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлесдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы № 99-IV Кодексі // <http://adilet.zan.kz/>.

5. Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы №414-V // <http://adilet.zan.kz/>.

6. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексі 2015 жылғы 29 қазандағы № 375-V. // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Қазақстан Республикасының Азаматтық процесілік кодексі 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V (26.07.2016 ж. өзгертулермен) // <http://adilet.zan.kz/>

8. Қазақстан Республикасындағы көлік туралы Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 21 қыркүйектегі № 156 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>

9. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы №2444 Заңы» // <http://adilet.zan.kz/>.

10. Авторлық құқық және сабақтас құқық туралы Қазақстан Республикасының 1996 жылғы 10 маусымдағы № 6-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

11. Тұрғын үй қатынастару туралы Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 16 сәуірдегі № 94-І // <http://adilet.zan.kz/>.

12. Аудиторлық қызмет туралы Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 20 қарашадағы № 304-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

13. Қазақстан Республикасының Патент Заңы 1999 жылғы 16 шілде № 427-І // <http://adilet.zan.kz/>.

14. Бұқаралық ақпарат құралдары туралы Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі № 451-І Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

15. Қаржы лизингі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5 шілдедегі № 78 // <http://adilet.zan.kz/>.

16. Сақтандыру қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы № 126-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

17. Астық туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 19 қаңтардағы №143-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

18. Қазақстан Республикасындағы туристік қызмет туралы Қазақстан Республикасының 13 маусымдағы 2001 жылғы № 211 // <http://adilet.zan.kz/>.

19. Интегралдық микросхемалар топологияларын құқықтық қорғау туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 29 маусымдағы № 217-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

20. Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі рулаы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі №242 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

21. Теміржол көлігі туралы Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 8 желтоқсандағы № 266-ІІ Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

22. Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 17 қаңтардығы № 284-ІІ Заңы// <http://adilet.zan.kz/>.

23. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 24 маусымдағы № 330-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

24. Ветеринария туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 10 шілдедегі № 339-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

25. Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 3 маусымдағы № 423-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

26. Бағалы қағаздар рыногы туралы 2003 жылдың 2 шілдедегі № 461-II Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

27. Автомобиль көлігі туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі № 476 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

28. Электр энергетикасы туралы 2004 ж. 9 шілдедегі ҚР №588 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

29. Міндетті экологиялық сақтандыру туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 желтоқсандағы № 93-III Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

30. Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 26 шілдедегі № 310 // <http://adilet.zan.kz/>

31. Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

32. Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы 2010 ж. 4 мамырдағы ҚР Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

33. Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 24 маусымдағы №291 – IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

34. Қазақстан Республикасының әуе кеңестігін пайдалану және авиация қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

35. Мемлекеттік мүлік туралы 2011 ж. 1 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

36. Рұқсаттар мен хабарламалар туралы Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202-V // <http://adilet.zan.kz/>.

37. Төлемдер және төлем жүйелері туралы Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 26 шілдедегі № 11-VI Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

38. Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 октября 2014 г. № 113 «Об утверждении Правил проведения конкурса на основе открытого тендера по определению перевозчиков, осуществляющих перевозки пассажиров по социально значимым сообщениям, расходы которых подлежат долгосрочному субсидированию за счет бюджетных средств» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 13.10.2016 г.) // <http://adilet.zan.kz/>.

39. Жолаушыларды, багажды және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бұйрығы // <http://adilet.zan.kz/>.

40. Жолаушыларды, багаж бен жүктерді тасымалдау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 542 бұйрығы // <http://adilet.zan.kz/>».

Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының Нормативтік қаулылары

1. «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы заңнаманы соттардың қарау практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 1996 жылдың 25 шілдесі №7 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

2. Қылмыстық процесті жүргізетін органдарының заңсыз әрекеттері салдарынан келтірілген зиянды өтеу жөніндегі заңды қолдану тәжірибесі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі №7 Нормативтік қаулысы, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) күшіне енгізу туралы 1999 жылғы 1 шілдедегі №410 Заңы // <http://adilet.zan.kz/>.

3. Республика соттарының денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу жөніндегі заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі №9 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

4. Сот шешімі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2003 жылғы 11 шілдедегі №5 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

5. Жылу және электр қуаты үшін берешекті өндіруге байланысты заңнаманы соттардың қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 2005 жылғы 23 желтоқсандағы №9 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

6. Банкроттық салдарынан заңды тұлғаны тарату кезінде азаматтардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу заңнамасын қолдану тәжірибесі туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2005 жылғы 28 қазандағы №4 Нормативтік қаулысы // <http://adilet.zan.kz/>.

7. Тұрғын үйге меншік құқығына қорғауға байланысты дауларды шешудің кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының 2007 жылғы 16 шілдедегі №5 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

8. Авторлық құқық және сабақтас құқықтарды қорғау жөніндегі заңнаманың кейбір нормаларын соттардың қолдануы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2007 жылғы 25 желтоқсандағы №11 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

9. Соттардың мұрагерлік туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2009 жылғы 29 маусымдағы №5 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

10. Соттардың моральдық зиянды өтеу жөніндегі заңнаманы қолдануы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2015 жылғы 27 қарашадағы №7 Нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

11. Банктік қарыз шарттарынан туындайтын даулар бойынша азаматтық істерді қараудың сот практикасы туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2016 жылғы 25 қарашадағы №7 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

12. Соттардың Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасын азаматтық істер бойынша қолдануының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2016 жылғы 25 қарашадағы №8 нормативтік қаулысы // <http://sud.gov.kz/>.

Әкімшілік органдар мен соттың шешімдері

1. Решение Бостандыкского суда города Алматы от 23.01.2015 года по делу №2-1048/15 по иску Суховой Л.Ф. к Байдаулетову Ж.А.

2. Решение Павлодарского городского суда от 14 апреля 2015 года № 2-2453 по иску Ткаченко И.В. к Абдрахманову Д.Т.

3. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Мангистауской области от 24 декабря 2015 года № 2-3194/5-2015 по иску АО «Озенмунайгаз» к ТОО «EurasiaSlot».

4. Решение Алатауского районного суда города Алматы от 02 ноября 2015 года по делу № 2-3010/2015 по иску Мишина Ю.П. к Мишиной В.Н. о признании сделки договора мены земельного участка № 323 в СО «Монтажник» и нежилого помещения действительной и по иску Мишиной В.Н. к Мишину Ю.П., Мишиной С.С. и Мишиной А.Ю. о выселении. 5. Решение районного суда №2 Казыбекбийского района города Караганды по делу № 2-6946/2015 по иску

5. Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой Ж.Д., Ашимбековой М.Д., Ашимбековой Р., Ашимбекова С.Д. к Ашимбековой Б.Д., Бялову А.К. о признании договора дарения недействительным.

6. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 16 октября 2015 года по делу № 2-9858-15 по иску ТОО «Казына НС» к ТОО «Astana Rent Company».

7. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Павлодарской области от 11 июня 2015 года по делу №2-1994/2015 по иску Государственного учреждения «Отдел земельных отношений акимата города Экибастуза» к Акционерному обществу «Евразийская энергетическая корпорация».

8. Решение Специализированного межрайонного экономического суда

9. Кызылординской области от 23 января 2015 года по делу № 2 –153 – 15 по иску истца ПТ «Анатолий и компания» к ответчику ИП «Оспанова А.»

10. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда Карагандинской области от 20 октября 2015 года по делу № 2-5428-15 по исковому заявлению АО «УИК «Арқа» к ТОО «ТАЙ».

11. 10. Заочное решение Бостандыкского районного суда г. Алматы от 16.04.2015 года по делу № 2-1896/15 по иску ТОО «Виразж-Лизинг» к Валиеву Р.Ф., Валиеву

12. Р.А., Исаевой З.А. 11. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области 21 мая 2015 г. по делу №2-1040/15 по иску ТОО «Актобе-агросервис» к к/х «Олжас».

13. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Астаны от 21 января 2016 года по делу № 2-14560/2015 по исковому заявлению ГУ «Управление строительства города Астаны» к ТОО «Ақниет- Астана АБС».

14. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Атырауской области от 04 февраля 2015 года по делу № 2-149/4-15 по иску товарищества с ограниченной ответственностью «АСАКО» к товариществу с ограниченной ответственностью «СММ engineering».

15. Решение суда № 2 города Уральска Западно-Казахстанской области от 26 марта 2015 года по делу № 2-3853/2015 по иску Юмалина С.В. к ТОО «УСР».

16. Постановление Надзорной судебной коллегии по гражданским и административным делам Верховного Суда Республики Казахстан от 23 декабря 2015 года по иску ГУ «Налоговое управление по городу Актау» к ТОО «PCO» и ТОО «СТ-93».

17. Постановление апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам города Алматы от 28 января 2016 года по иску Акционерного общества «Евразийский банк» (далее - АО «Евразийский банк») к Лопареву Ю.А. о взыскании задолженности.

18. Заочное решение Суд № 2 г. Уральска Западно-Казахстанской области от 25 декабря 2015 года по делу № 2-17038/15 по иску АО «Казкоммерцбанк» к Алмухамбетовой В.С.

19. Письмо Национального Банка РК от 21 октября 2004 года № 21047/4551юр. Решение Бостандыкского районного суда города Алматы от 09 февраля 2014 года по делу №2-794/15 по иску Игимбаевой М.М., Арызкуловой Л.Р. к АО «Дочерняя ипотечная организация АО «БТА Банк» «БТА Ипотека».

20. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Актюбинской области от 10 ноября 2015 года по делу №2-2850/15 по исковому заявлению АО «СНПС-Актобемунайгаз» к ТОО «КазРосСтрой ИР Групп».

21. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 15 октября 2015 года по делу № 2-15557/15 по иску ИП «Кочетков Д.А.» к ТОО «MISR».

22. Решение Районного суда № 2 Алмалинского района города Алматы от 14 мая 2015 года по делу № 2-1841/15 по иску Сапаргалиева Е.А. к Айткулову М.С.

23. Решение Специализированного межрайонного экономического суда Жамбылской области от 25 июня 2015 года №2-1748-15 по иску индивидуального предпринимателя «Профибух» Ахметовой Н. к коммунальному государственному казенному предприятию «Детский сад «Айголек» отдела образования акимата Жамбылского района Жамбылской области».

24. Постановление Апелляционной судебной коллегии по гражданским и административным делам Алматинского городского суда от 31 августа 2016 года № 2а-5039/16 по иску ТОО «ПАНИКа» к ТОО «Confidente», по встречному иску ТОО «Confidente» к ТОО «ПАНИКа».

25. Решение Аль-Фарабийского районного суда гор. Шымкента от 26 января 2015 года по делу №2-1089/2015 по жалобе Абдурахманова Гапыржана Таджибаевича на действия частного судебного исполнителя Куттыбаевой Р.А.

26. Решение Суда № 2 города Петропавловск Северо-Казахстанской области от 28 апреля 2015 года № 2-2316/15 по иску Богданова Евгения Анатольевича к Гудыменко Юрию Николаевичу о выселении.

27. Заочное решение Жетысуский районный суд г. Алматы от 22 июня 2015 года по делу № 2-1972-15 по иску Актымбаева С.Н. к Дуйсембекову А.Ж.

28. Решение Суда № 2 гор. Актау Мангистауской области от 2 апреля 2015 года по делу № 2-1351/9-15 по иску Калмановой А.А. к Шамшиевой Б.И., Абдуллаеву К.А., Нартановой Н.М., третьему лицу «ПКСК» «Булат».

29. Заочное решение Специализированного межрайонного экономического суда города Алматы от 15 февраля 2015 года по делу № 2-1228/13 по иску Республиканского общественного объединения «Союз авторов песен» к индивидуальному предпринимателю Джапаеву Б.К.

30. Решение Специализированного межрайонного экономического суда г. Алматы от 06 августа 2014 года по делу № 2-9373/14 по иску РОО «Казахстанское авторское общество» к ТОО «ICON».

31. Решение Семейского городского суда Восточно-Казахстанской области от 09 октября 2015 года по делу № 2-12149-15 по иску Бермаганбетовой Р.Ж. к Акиму города Семей, государственному учреждению «Департамент юстиции Восточно-Казахстанской области».

3 Қазақстан Республикасының Қылмыстық құқығы

1 Модуль Жалпы бөлік

1.1 Қылмыстық құқық түсінігі, міндеттері, жүйесі және принциптері

Қылмыстық құқық қазақстандық құқықтың дербес саласы ретінде. Қылмыстық құқық пәні және әдісі. Қылмыстық құқықтың іргелес құқық салаларынан реттеу пәні мен әдісі бойынша айырмашылығы. Қылмыстық құқықтың қорғаушылық және алдын алушылық функциясы. Қылмыстық құқықтың азаматтардың заңды мінез-құлқын қалыптастырудағы рөлі. Қылмыстық құқық жүйесі: Жалпы және Ерекше бөліктері. Қылмыстық құқықтың салалық принциптері: заңдылық, әділділік, азаматтардың заң алдындағы теңдігі, жеке кінәлі жауаптылық, ізгілік және қудалауды үнемдеу, жауаптылық пен жазаның болмай қоймайтындығы, жауаптылық пен жазаны жеке саралау және даралау. Қылмыстық құқық принциптерін заңда бекіту мәселесі. Мемлекеттің қылмыстық саясатының тарихи шарттылығы. Заманауи Қазақстанның қылмыстық саясатының негізгі бағыттары. Қылмыстық құқық ғылымы.

1.2 Қылмыстық заң

Жоғары заң күшіне ие, қылмыстық жазаланушы әрекеттердің шеңберін анықтайтын кодификацияланған нормативтік құқықтық акт ретіндегі қылмыстық заң түсінігі. Қазақстан Республикасының қолданыстағы қылмыстық заңы. Қылмыстық заңнаманың Қазақстан Республикасының Конституциясы мен халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған принциптері мен нормаларына сәйкестігі туралы талап. Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесі мен Жоғарғы Сотының нормативтік қаулылары Қазақстан Республикасының қылмыстық заңнамасының құрамдас бөліктері ретінде. Қылмыстық заң құрылымы. Қылмыстық құқықтық норма құрылымы. Қылмыстық құқықтық норма диспозициясы мен санкциясының түрлері. Қылмыстық заңның кеңістіктегі күші. Қылмыстық заңның кеңістіктегі күшінің принциптері: аумақтылық, азаматтылық, нақты, әмбебап. Қылмыстық заңның уақыттағы күші. Кері күші бар қылмыстық заңдар. Қылмыстық заңды талқылау, талқылау түрлері.

1.3 Қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қылмыстық құқық бұзушылық түсінігі. Қылмыстық құқық бұзушылықтарды қылмыстарға және қылмыстық теріс қылықтарға ажырату негізіне алынған жіктер. Қылмыс түсінігі және белгілері. Қылмыс санаттары. Өртүрлі негіздер бойынша қылмыстарды жіктеу. Қылмыстық теріс қылық түсінігі және белгілері. Қылмыстық заңда «қылмыстық теріс қылық» категориясын ажыратудың тәжірибелік маңызы. Болмашы әрекет. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың өзге құқық бұзушылықтар мен қоғамға қарсы іс-қимылдардан айырмашылығы.

1.4 Қылмыстық жауаптылық және оның негізі

Құқықтық жауаптылықтың дербес түрі ретіндегі қылмыстық жауаптылық түсінігі. Қылмыстық жауаптылық мәні және оның түрлері (позитивті және ретроспективті). Қылмыстық жауаптылықтың заңда бекітілген негізі. Қылмыстық жауаптылық негізі (негіздері) туралы сұрақтың теориялық қырлары. Қылмыстық жауаптылық және қылмыстық құқықтық қатынастар. Қылмыстық құқықтық қатынас субъекттері және мазмұны. Қылмыстық жауаптылықтың пайда болуы, іске асырылуы және тоқтатылуы. Жаза мен өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шаралары қылмыстық жауаптылықты іске асыру нысандары ретінде.

1.5 Қылмыстық құқық бұзушылық құрамы

Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түсінігі. «Қылмыстық құқық бұзушылық» және «қылмыстық құқық бұзушылық құрамы» ұғымдарының арақатынасы. Қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі ретіндегі қылмыстық құқық бұзушылық құрамының маңызы. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының элементтері және белгілері. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түрлері. Қылмыстық құқық бұзушылықты саралау түсінігі. Қылмыстық заңды дұрыс қолдану үшін қылмыстық құқық бұзушылық құрамының белгілерін дәл анықтаудың маңызы.

1.6 Қылмыстық құқық бұзушылық объектісі

Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық объектісінің түсінігі. Қылмыстық заң қылмыстық құқықтық қорғау объекттері және олардың иерархиясы туралы. Қылмыстық құқық бұзушылық объекттерінің түрлері (тігінен жіктеу): жалпы, тектік, тікелей. Қылмыстық құқық бұзушылық объекттерінің жіктемесінің Қылмыстық кодексінің Ерекше бөлімін жүйелендіру үшін маңызы. Көпобъектілі қылмыстық құқық бұзушылықтардағы тікелей объекттердің түрлері (көлденеңінен жіктеу): негізгі, қосымша, факультативті. Қылмыстық құқық бұзушылық заты және оның саралаудағы маңызы. Қылмыстық құқық бұзушылық объектісі мен затының арақатынасы. Жәбірленушінің жеке басы және оның саралаудағы маңызы.

1.7 Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағы

Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағының түсінігі және маңызы. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілер. Объективтік жақ белгілерін міндетті және факультативті белгілерге бөлу. Қоғамға қауіпті іс-әрекет. Әрекет және әрекетсіздік қоғамға қауіпті іс-әрекеттің нысандары ретінде. Қылмыстық құқық бұзушылық зардабының түсінігі және түрлері. Материалды, формалды және келте құрамдас қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қоғамға қауіпті әрекет пен қоғамға қауіпті зардап арасындағы себептік байланыс. Қылмыстық құқық бұзушылық жасау тәсілі, орны, уақыты, жағдайы, қаруы мен құралы қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілер ретінде.

1.8 Қылмыстық құқық бұзушылық субъектісі

Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің түсінігі және маңызы. Қылмыстық жауаптылық жасына жету қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгісі ретінде. Жауаптылық 14 жастан бастап белгіленетін қылмыстық құқық бұзушылықтар. Есі дұрыстық қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгісі ретінде. Шектеулі есі дұрыстық және жасы бойынша шектеулі есі дұрыстық, олардың қылмыстық жауаптылыққа ықпалы. Есі дұрыс еместік түсінігі. Есі дұрыс еместіктің құқықтық және медициналық жіктері. Қоғамға қауіпті әрекетті жасаған адамды есі дұрыс емес деп танудың құқықтық салдары. Қылмыстық құқық бұзушылықтың арнайы субъектісі түсінігі және түрлері. Қазақстанда заңды тұлғалардың қылмыстық жауаптылығын енгізу перспективалары.

1.9 Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағы

Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының түсінігі және маңызы. Кінә қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының міндетті белгісі ретінде. Кінә мазмұнындағы интеллектуалды және ерікті компоненттердің арақатынасы кінә нысандарын ажырату жіктері ретінде. Қасақаналық және оның түрлері. Абайсыздық және оның түрлері. Объективті айып тағуға жол берілмеушілік. Кінәсіздікпен зиян келтірудің заңда бекітілген түрлері. Бір қылмыстық құқық бұзушылықта кінәнің екі нысанының үйлесімділігінің мүмкіндігі. Кінәнің екі нысанымен жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтар үшін жауаптылық. Ниет және мақсат қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының белгілері ретінде. Қылмыстық құқықтағы қателесу түсінігі және түрлері. Фактілі қателесудің кінә мен қылмыстық жауаптылыққа әсері.

1.10 Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі

Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің түсінігі. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің күрделі дара– жалғаспалы, созылмалы, құрамдас, баламалы әрекетті, баламалы салдарлы, кінәнің екі нысанмен жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтардан айырмашылығы. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің тек заңда бекітілген нысандарының ғана болатындығы. Қылмыстардың немесе қылмыстық теріс қылықтардың бірнеше рет жасалуы. Бірнеше реттіліктің саралауға және жазаға әсері. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың жиынтығының түсінігі, белгілері және түрлері. Жиынтықтың саралауға және жазаға әсері. Қылмыстардың қайталануының түсінігі, белгілері және түрлері. Қайталанудың жазаға әсері.

1.11 Қылмыстық құқық бұзушылық жасау сатылары

Қасақана қылмыс сатыларының түсінігі және түрлері. Қасақаналықтың айқындалуының жазаланбаушылығы. Дайындалу және оқталу аяқталмаған қылмыс түрлері ретінде. Қылмысқа дайындалу түсінігі және белгілері. Дайындалудың қасақаналықтың айқындалуынан айырмашылығы. Қылмысқа дайындалудың жазаланушылығының шектері. Қылмысқа оқталу түсінігі және белгілері. Қылмысқа оқталудың дайындалудан және аяқталған қылмыстан

айырмашылығы. Қылмысқа оқталу түрлері. Аяқталған қылмыстық құқық бұзушылық түсінігі. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының конструкциясы және оның аяқталу мезеті. Қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тарту түсінігі, белгілері және құқықтық салдары. Өз еркімен бас тартудың шынайы өкініуден айырмашылығы.

1.12 Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу

Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу түсінігі. Сыбайлас қатысудың объективті және субъективті белгілері. Ортақ қылмыстық құқық бұзушылықта атқаратын функцияларының сипатына қарай сыбайлас қатысушылардың түрлері: орындаушы, ұйымдастырушы, айдап салушы және көмектесуші. Сыбайлас қатысу нысандары, оларды ажырату жіктері. Адамдар тобының, алдын ала сөз байласқан адамдар тобының, қылмыстық топтың құқықтық сипаттамасы. Қылмыстық топ түрлері және олардың айрықшалық белгілері. Сыбайлас қатысу нысандарының саралауға және жазаға әсері. Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысушының шектен шығуы. Арнайы субъектілі қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу. Сәтсіз сыбайластық үшін жауаптылық. Сыбайлас қатысушының қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тартуының ерекшеліктері. Сыбайлас қатысушылардың қылмыстық жауаптылығының негіздері мен шектері. Қылмысқа жанасушылық түсінігі, оның нысандары және қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысудан айырмашылығы.

2 Модуль Ерекше бөлік

2.1 Қазақстан Республикасы қылмыстық құқығы Ерекше бөлігінің түсінігі, жүйесі, маңызы

Қылмыстық құқықтың Ерекше бөлігінің түсінігі және маңызы. Қылмыстық құқықтың Жалпы және Ерекше бөліктерінің бірлігі. Құқықтық мемлекет қалыптастыру және нарықтық экономика жағдайындағы қылмыстық құқықтың Ерекше бөлімінің міндеттері. ҚР Конституциясы, «Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі, маңызы, саралау кезеңдері

2.2 Жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

ҚР Конституциясы жеке адамға қол сұғылмаушылық, Қазақстан Республикасында азаматтардың құқықтары мен бостандықтарының кепілдіктері, адам өмірі мен денсаулығын қорғау туралы. Жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Өмірге қарсы қылмыстар. Адам өлтірудің түсінігі және түрлері. Адам өлтіруді басқа өлтірумен байланысты қылмыстардан ажырату. Өмірге қарсы басқа да қылмыстар. Денсаулыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Абайсызда жәбірленушінің өліміне алып келген денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру мен адам өлтірудің айырмашылығы. Адамның өмірі мен денсаулығын қауіпті

жағдайда қалдыратын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Олардың адамның өмірі мен денсаулығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардан айырмашылығы. Жыныстық бостандық пен жыныстық қолсұғылмаушылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адамның жеке бас бостандығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адамның ар-намысы мен қадір-қасиетіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Шынайы өкінудің арнаулы түрлері негізінде қылмыстық жауаптылықтан босату.

2.3 Отбасына және кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасының Конституциясы отбасы мен кәмелетке толмағандардың мүдделерін қорғау туралы. Отбасына және кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы. Кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Отбасына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

2.4 Адам және азаматтың конституциялық және өзге де құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Адам және азаматтың конституциялық және өзге де құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар жалпы сипаттамасы. Адам және азаматтың жеке құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адам және азаматтың саяси құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адам және азаматтың экономикалық-әлеуметтік құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

2.5 Бейбітшілікке және адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар

Бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігі қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде. Бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстардың түсінігі және түрлері. Нюрнберг трибуналының Жарғысы бойынша бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігіне қылмыстарды топтастыру. Бейбітшілікке қарсы қылмыстар. Адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар. Мемлекеттің халықаралық ынтымақтастығына қарсы қылмыстар.

2.6 Мемлекеттің конституциялық құрылыс негіздеріне және қауіпсіздігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Конституциялық құрылыстың негіздері мен мемлекет қауіпсіздігі қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде. Конституциялық құрылыстың негіздеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің – Елбасының өміріне қол сұғушылық; Қазақстан Республикасы Президентінің өміріне қол сұғушылық. Мемлекеттің қауіпсіздігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар (мемлекеттің сыртқы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған қылмыстық құқық бұзушылықтар; мемлекеттің ішкі қауіпсіздігіне қарсы бағытталған қылмыстық құқық бұзушылықтар).

2.7 Меншікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасы Конституциясы меншік нысанына қарамастан меншік құқығын қорғау туралы. Меншікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Бөтен мүлікті жымқырудың түсінігі, белгілері. Бөтен мүлікті жымқырудың нысандары мен түрлері (ұрлық, сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемденіп алу немесе талан-таражға салу, алаяқтық, тонау, қарақшылық). Жымқыру болып табылмайтын меншікке қарсы пайдакүнемдік қылмыстық құқық бұзушылықтар. Бөтен мүлікті жою немесе бүлдіру.

2.8 Ақпараттандыру және байланыс саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Ақпараттандыру және байланыс саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар жалпы сипаттамасы. Электрондық жеткізгіштегі заңмен қорғалатын ақпараттың, ақпараттық жүйенің немесе телекоммуникациялар желісінің құпиялылығына, тұтастығына және қолжетімдігіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Ақпараттандыру және байланыс саласындағы басқа да қылмыстық құқық бұзушылықтар

2.9 Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасы Конституциясы экономмикалық қызметті және шаруашылық субъектілерінің мүдделерін қорғау туралы. Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Кәсіпкерлік және өзге де экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Ақша-несие саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қаржылық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Кеден саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Салық саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Банкроттықпен байланысты экономимкалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Экономимкалық қызмет саласындағы өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар.

2.10 Коммерциялық және өзге де ұйымдардағы қызмет мүдделеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Коммерциялық және өзге ұйымдардағы қызмет мүдделеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы. Өкілеттіктерді теріс пайдалану. Жекеше нотариустардың, бағалаушылардың, жеке сот орындаушыларының, медиаторлардың және аудиторлық ұйым құрамында жұмыс істейтін аудиторлардың өкілеттіктерді теріс пайдалануы. Жекеше күзет қызметтері қызметшілерінің өкілеттіктерін асыра пайдалануы. Параға коммерциялық сатып алу. Міндеттеріне адал қарамау.

2.11 Қоғамдық қауіпсіздікке және қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіп қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде. Қоғамдық қауіпсіздікке және қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қауіпсіздіктің арнайы

ережелерін бұзумен байланысты қылмыстық құқық бұзушылықтар. Жалпыға қауіпті заттардың айналымының белгіленген тәртібін бұзумен байланысты қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

2.12 Халықтың денсаулығына және имандылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасы Конституциясы халықтың денсаулығын қорғау және имандылық туралы. Халықтың денсаулығына және имандылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Халықтың денсаулығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Есірткі, психотроптық заттарды, сол тектестердің өткізу мақсатында және өткізу мақсатынсыз заңсыз айналымы. Имандылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

Емтихандық сұрақтар:

1. Қылмыстық құқық қазақстандық құқықтың дербес саласы ретінде.
2. Қылмыстық құқық пәні және әдісі.
3. Қылмыстық құқықтың іргелес құқық салаларынан реттеу пәні мен әдісі бойынша айырмашылығы.
4. Қылмыстық құқықтың қорғаушылық және алдын алушылық функциясы.
5. Қылмыстық құқықтың азаматтардың заңды мінез-құлқын қалыптастырудағы рөлі.
6. Жоғары заң күшіне ие, қылмыстық жазаланушы әрекеттердің шеңберін анықтайтын кодификацияланған нормативтік құқықтық акт ретіндегі қылмыстық заң түсінігі.
7. Қазақстан Республикасының қолданыстағы қылмыстық заңы.
8. Қылмыстық заңнаманың Қазақстан Республикасының Конституциясы мен халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған принциптері мен нормаларына сәйкестігі туралы талап.
9. Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесі мен Жоғарғы Сотының нормативтік қаулылары Қазақстан Республикасының қылмыстық заңнамасының құрамдас бөліктері ретінде.
10. Қылмыстық заң құрылымы.
11. Қылмыстық құқық бұзушылық түсінігі.
12. Қылмыстық құқық бұзушылықтарды қылмыстарға және қылмыстық теріс қылықтарға ажырату негізіне алынған жіктер.
13. Қылмыс түсінігі және белгілері.
14. Қылмыс санаттары.
15. Әртүрлі негіздер бойынша қылмыстарды жіктеу.
16. Қылмыстық теріс қылық түсінігі және белгілері.
17. Қылмыстық заңда «қылмыстық теріс қылық» категориясын ажыратудың тәжірибелік маңызы.
18. Болмашы әрекет.
19. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың өзге құқық бұзушылықтар мен қоғамға қарсы іс-қимылдардан айырмашылығы.
20. Құқықтық жауаптылықтың дербес түрі ретіндегі қылмыстық жауаптылық түсінігі.
21. Қылмыстық жауаптылық мәні және оның түрлері (позитивті және ретроспективті).
22. Қылмыстық жауаптылықтың заңда бекітілген негізі.
23. Қылмыстық жауаптылық негізі (негіздері) туралы сұрақтың теориялық қырлары.
24. Қылмыстық жауаптылық және қылмыстық құқықтық қатынастар.
25. Қылмыстық құқықтық қатынас субъекттері және мазмұны.
26. Қылмыстық жауаптылықтың пайда болуы, іске асырылуы және тоқтатылуы.

27. Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түсінігі.
28. «Қылмыстық құқық бұзушылық» және «қылмыстық құқық бұзушылық құрамы» ұғымдарының арақатынасы.
29. Қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі ретіндегі қылмыстық құқық бұзушылық құрамының маңызы.
30. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының элементтері және белгілері.
31. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының түрлері.
32. Қылмыстық құқық бұзушылықты саралау түсінігі.
33. Қылмыстық заңды дұрыс қолдану үшін қылмыстық құқық бұзушылық құрамының белгілерін дәл анықтаудың маңызы.
34. Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық объектісінің түсінігі.
35. Қылмыстық заң қылмыстық құқықтық қорғау объекттері және олардың иерархиясы туралы.
36. Қылмыстық құқық бұзушылық объекттерінің түрлері (тігінен жіктеу): жалпы, тектік, тікелей.
37. Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағының түсінігі және маңызы.
38. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілер.
39. Объективтік жақ белгілерін міндетті және факультативті белгілерге бөлу.
40. Қоғамға қауіпті іс-әрекет.
41. Әрекет және әрекетсіздік қоғамға қауіпті іс-әрекеттің нысандары ретінде.
42. Қылмыстық құқық бұзушылық зардабының түсінігі және түрлері.
43. Материалды, формалды және келте құрамдас қылмыстық құқық бұзушылықтар.
44. Қоғамға қауіпті әрекет пен қоғамға қауіпті зардап арасындағы себептік байланыс.
45. Қылмыстық құқық бұзушылық жасау тәсілі, орны, уақыты, жағдайы, қаруы мен құралы қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілер ретінде.
46. Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің түсінігі және маңызы.
47. Қылмыстық жауаптылық жасына жету қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгісі ретінде.
48. Жауаптылық 14 жастан бастап белгіленетін қылмыстық құқық бұзушылықтар.
49. Есі дұрыстық қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгісі ретінде.

50.Шектеулі есі дұрыстық және жасы бойынша шектеулі есі дұрыстық, олардың қылмыстық жауаптылыққа ықпалы.

51.Есі дұрыс еместік түсінігі.

52.Есі дұрыс еместіктің құқықтық және медициналық жіктері.

53.Қоғамға қауіпті әрекетті жасаған адамды есі дұрыс емес деп танудың құқықтық салдары.

54.Қылмыстық құқық бұзушылықтың арнайы субъектісі түсінігі және түрлері.

55.Қазақстанда заңды тұлғалардың қылмыстық жауаптылығын енгізу перспективалары.

56. Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының түсінігі және маңызы.

57. Кінә қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының міндетті белгісі ретінде.

58.Кінә мазмұнындағы интеллектуалды және ерікті компоненттердің арақатынасы кінә нысандарын ажырату жіктері ретінде.

59.Қасақаналық және оның түрлері.

60.Абайсыздық және оның түрлері.

61. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің түсінігі.

62.Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің күрделі дара-жалғаспалы, созылмалы, құрамдас, баламалы әрекетті, баламалы салдарлы, кінәнің екі нысанмен жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтардан айырмашылығы.

63. Қасақана қылмыс сатыларының түсінігі және түрлері.

64. Қасақаналықтың айқындалуының жазаланбаушылығы.

65. Дайындалу және оқталу аяқталмаған қылмыс түрлері ретінде.

66. Қылмысқа дайындалу түсінігі және белгілері.

67. Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу түсінігі.

68. Сыбайлас қатысудың объективті және субъективті белгілері.

69. Ортақ қылмыстық құқық бұзушылықта атқаратын функцияларының сипатына қарай сыбайлас қатысушылардың түрлері: орындаушы, ұйымдастырушы, айдап салушы және көмектесуші.

70. Қылмыстық құқықтың Ерекше бөлігінің түсінігі және маңызы.

71. Қылмыстық құқықтың Жалпы және Ерекше бөліктерінің бірлігі. Құқықтық мемлекет қалыптастыру және нарықтық экономика жағдайындағы қылмыстық құқықтың Ерекше бөлімінің міндеттері.

72. ҚР Конституциясы, «Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы.

73. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі, маңызы, саралау кезеңдері

74. ҚР Конституциясы жеке адамға қол сұғылмаушылық, Қазақстан Республикасында азаматтардың құқықтары мен бостандықтарының кепілдіктері, адам өмірі мен денсаулығын қорғау туралы.

75. Жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері.

76. Өмірге қарсы қылмыстар.

77. Қазақстан Республикасының Конституциясы отбасы мен кәмелетке толмағандардың мүдделерін қорғау туралы.

78. Отбасына және кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы.

79. Кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

80. Отбасына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

81. Адам және азаматтың конституциялық және өзге де құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар жалпы сипаттамасы.

82. Адам және азаматтың жеке құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

83. Адам және азаматтың саяси құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

84. Бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігі қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде.

85. Бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстардың түсінігі және түрлері.

86. Конституциялық құрылыстың негіздері мен мемлекет қауіпсіздігі қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде.

87. Конституциялық құрылыстың негіздеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

88. Қазақстан Республикасы Конституциясы меншік нысанына қарамастан меншік құқығын қорғау туралы.

89. Меншікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері

90. Ақпараттандыру және байланыс саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар жалпы сипаттамасы.

91. Қазақстан Республикасы Конституциясы экономикалық қызметті және шаруашылық субъектілерінің мүдделерін қорғау туралы.

92. Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері.

93. Коммерциялық және өзге ұйымдардағы қызмет мүдделеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы.

94. Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіп қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде.

95. Қоғамдық қауіпсіздікке және қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері.

96. Қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

97. Қазақстан Республикасы Конституциясы халықтың денсаулығын қорғау және имандылық туралы.

98. Халықтың денсаулығына және имандылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері.

99. Халықтың денсаулығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

100. Есірткі, психотроптық заттарды, сол тектестердің өткізу мақсатында және өткізу мақсатынсыз заңсыз айналымы.

101. Иmandылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (Том 1) Алматы: Жеті жарғы, 2015. 500 с.
2. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан./Под ред. С.М. Рахметова, И.И. Рогова. -Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. - 752 с.
3. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебник. /Отв ред. И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев. –Алматы: Жеті жарғы, 2016. -448 с.
4. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. /Под ред. В.П.Ревина. –Алматы: Жеті жарғы, 2015. - 504 с.
5. Котова Н.К. Уголовное право Республики Казахстан: Общая часть: Учебное пособие. – Алматы: Академия экономики и права, 2013. – 218 с.
6. Джекебаев У.С. Основные принципы уголовного права Республики Казахстан (сравнительный комментарий к книге Дж.Флетчера и А.В.Наумова «Основные концепции современного уголовного права»). - Алматы: Жеті Жарғы, 2001. – 256 с.
7. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть: Курс лекций. /Под ред. И.Ш.Борчашвили. Алматы: Жеті Жарғы, 2006. - 632 с.
8. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – 768 б.
9. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Особенная часть (Том 2) / Борчашвили И.Ш. –Алматы: Жеті жарғы, 2015. –1120 с.
10. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан / под ред. Рахметова С.М., Рогова И.И. –Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – 752 с.
11. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая и Особенная части / под общ. ред. И.Ш. Борчашвили. – Алматы: Жеті жарғы, 2007. –992 с.
12. Уголовное право Республики Казахстан: Особенная часть в 2 т. (главы 1 - 10). Учебник для вузов / отв. ред. Рогов И.И., Балтабаев К.Ж., Коробеев А.И. – Алматы: Жеті жарғы 2016. –500 с.
13. Уголовное право Республики Казахстан: Особенная часть в 2 т. (главы 11-18). Учебник для вузов /отв. ред. Рогов И.И., Балтабаев К.Ж., Коробеев А.И. – Алматы: Жеті жарғы, 2017. –540 с.
14. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П., Рыхлов О.А. Уголовное право Республики Казахстан. Общая и Особенная части /под ред. В.П.Ревина. – Алматы: Жеті Жарғы, 2010.– 856 с.